

Transitieplan pensioen betonproductenindustrie

definitieve versie

*Aangeboden aan:
bestuur Bpf Beton*

Dit transitieplan is opgesteld door sociale partners betrokken bij de CAO voor de betonproductenindustrie en aangeboden aan de Stichting bedrijfstakpensioenfonds voor de betonproductenindustrie (Bpf Beton).

Datum: 4 juni 2024

Inhoudsopgave

Inleiding	5
DEEL 1: Principe-akkoord nieuwe pensioencontract	6
1. Doelstellingen	6
2. Solidaire contract	6
3. Ambitie	6
4. Uitvoerder	6
5. Streefdatum	6
6. Invaren	6
7. Premiestelling	6
8. Pensioenopbouw	7
9. Compensatie afschaffing doorsneesystematiek	7
10. Nabestaandenpensioen	7
11. Solidariteitsreserve	7
12. Premievrije pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid	8
13. Risicohouding en beleggingsbeleid	8
14. Gelijke behandeling gepensioneerden	8
15. Implementatie	8
16. Tijdsfad	8
DEEL 2: Toelichting op principe-akkoord	9
1. Doelstellingen	9
2. Solidaire contract	10
3. Ambitie	11
4. Uitvoerder	11
5. Streefdatum	11
6. Invaren (transitie)	11
7. Premiestelling	15
8. Pensioenopbouw	15
9. Compensatie afschaffing doorsneesystematiek	16
10. Nabestaandenpensioen	17
11. Solidariteitsreserve	18
11. Premievrije pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid	19
12. Risicohouding en beleggingsbeleid	20
13. Gelijke behandeling gepensioneerden	20
14. Implementatie	20

15. Tijdspad	20
DEEL 3: Kwantitatieve onderbouwing	21
DEEL 4: Evenwichtigheid	34
BIJLAGE I: Wettelijk kader	39
BIJLAGE II: Schematische samenvatting NPC	41
BIJLAGE III: Begrippenlijst.....	43
BIJLAGE IV: Evenwichtigheidskader	47
BIJLAGE V: Uitkomsten maatstaven.....	55

Inleiding

In dit transitieplan maken cao-partijen in de betonproductenindustrie inzichtelijk welke afwegingen zij hebben gemaakt en welke keuzes om tot de invulling van het nieuwe pensioencontract te komen. Pensioen is een arbeidsvoorwaardelijke toezegging en de deelnemers van Bpf Beton mogen rekenen op een transparante, zorgvuldige en evenwichtige transitie naar dit contract.

Aan de totstandkoming van dit plan zijn uitgebreide beraadslagingen in werkgroepverband voorafgegaan, met dank aan Bpf Beton die dit traject mogelijk heeft gemaakt. De tussentijdse bevindingen van de werkgroep zijn doorgesproken met cao-partijen, het voltallige bestuur van Bpf Beton, de Raad van Toezicht en het Verantwoordingsorgaan.

De door de werkgroep gemaakte keuzes, overwegingen en onderbouwing zijn schriftelijk vastgelegd in dit transitieplan, waarin cao-partijen ook verantwoord worden waarom sprake is van een evenwichtige transitie. Dit transitieplan is ter consultatie voorgelegd aan de leden van de vakorganisaties FNV en CNV en aan de leden van de werkgeversvereniging BFBN.

Na afronding van de ledenraadplegingen hebben cao-partijen deze definitieve versie van het transitieplan binnen twee weken aangeboden aan de pensioenuitvoerder (Bpf Beton). Bpf Beton heeft het transitieplan op zijn website beschikbaar gesteld voor de deelnemer, gewezen deelnemer, gewezen partner en pensioengerechtigde. Met deze publicatie wordt voldaan aan artikel 150d, eerste lid van de Pensioenwet en artikel 44 van het Bestluit uitvoering Pensioenwet en Wvb.¹

Voor Bpf Beton vormt dit transitieplan een informatiebron bij de opdrachtaanvaarding. Het bestuur van Bpf Beton zal vanuit haar eigen taak, rol en verantwoordelijkheid een besluit moeten nemen over onder meer de evenwichtigheid en uitvoerbaarheid van door ons in dit transitieplan opgenomen wensen, om vervolgens over te gaan tot de opstelling en vaststelling van een implementatieplan.

Leeswijzer

Cao-partijen hebben gekozen voor een gelaagde opgezet van dit transitieplan (1-2-3). In het principe-akkoord dat zij hebben afgesloten, geven zij de gemaakte afspraken voor het nieuwe pensioencontract weer. Voor wie verder wil lezen, volgt er een inhoudelijke toelichting per onderdeel van dit akkoord. Wie verder de diepte in wil, kan kennis nemen van de kwantitatieve onderbouwing en verantwoording door cao-partijen.

Deel 1 bevat het principe-akkoord van cao-partijen. In bijlage II volgt een schematische samenvatting van het nieuwe pensioencontract in de betonproductenindustrie, afgezet tegen de huidige middelloonregeling.

In deel 2 volgt een nadere inhoudelijke toelichting op de afspraken die cao-partijen hebben gemaakt.

In deel 3 volgt een kwantitatieve onderbouwing van het nieuwe pensioencontract. In dit deel worden de gemaakte keuzes cijfermatig verantwoord door cao-partijen, waarbij op onderdelen wordt verwezen naar de relevante bijlagen, waaronder het wettelijke kader. In deel 4 volgt een integrale afweging van de evenwichtigheid door cao-partijen.

¹ Zie bijlage I – Wettelijk kader

DEEL 1: Principe-akkoord nieuwe pensioencontract

Op 4 juni 2024 zijn cao partijen het navolgende principe akkoord overeengekomen, voor het nieuwe pensioencontract (NPC) in de betonproductenindustrie. Eind juni hebben zij een akkoord van de leden verkregen, op dit plan.

1. Doelstellingen

Cao-partijen hebben voor het NPC de volgende doelstellingen geformuleerd, op lange termijn:

- Toekomstbestendigheid
- Uitvoerbaarheid
- Uitlegbaarheid
- Evenwichtigheid
- Governance
- Haalbaarheid
- Compliance (het voldoen aan wet- en regelgeving)

2. Solidaire contract

Cao-partijen kiezen voor het solidaire contract. In dit contract kunnen jonge, middelbare en oudere deelnemers risico's samen delen (collectieve risicodeling tussen generaties).

3. Ambitie

Cao-partijen hebben bij de vormgeving van het nieuwe pensioencontract als ambitie om het pensioenresultaat, dat onder de middelloonregeling viel te behalen - 70% van het gemiddeld verdiende inkomen - met het nieuwe solidaire contract zoveel als mogelijk te benaderen, binnen een bandbreedte van 3% plus of min deze 70% (67%-73%).

4. Uitvoerder

Cao-partijen beschouwen Bpf Beton als de meest geschikte uitvoerder, om deze transitie gezamenlijk aan te gaan en de nieuwe pensioenregeling beheersbaar te kunnen uitvoeren.

5. Streefdatum

Cao-partijen hopen op 1 januari 2026 over te kunnen gaan naar het nieuwe pensioencontract. Als deze datum niet haalbaar blijkt, dan uiterlijk transitie per 1 januari 2027.

6. Invaren

Cao-partijen kiezen voor het invaren van alle opgebouwde pensioenaanspraken in het nieuwe pensioencontract.

7. Premiestelling

Cao-partijen hechten belang aan premiestabiliteit. Uitgangspunt voor de nieuwe regeling is een premieniveau van 30,3% van de pensioengrondslag (per peildatum 30 juni 2023 afgeleid van 19,2% van de loonsom). De huidige premieverdeling van (2/3 voor rekening werkgever;

1/3 voor rekening werknemer) blijft hierbij gehandhaafd.

8. Pensioenopbouw

Cao-partijen spreken af om over te gaan van een middelloonregeling naar een premieregeling. Hoeveel pensioen een deelnemer kan opbouwen, staat niet langer vast. In de nieuwe regeling wordt een premie toegezegd. De premie die wordt ingelegd, is afhankelijk van het salaris. Het rendement dat op het collectieve pensioenvermogen wordt behaald en over de individuele pensioenvermogens wordt verdeeld, is bepalend voor de pensioenopbouw.

9. Compensatie afschaffing doorsneesystematiek

Cao-partijen hechten er belang aan, dat deelnemers die mogelijk nadeel ondervinden van de afschaffing van de doorsneesystematiek, worden zoveel als mogelijk worden gecompenseerd. Cao-partijen hebben het pensioenfonds verzocht de compensatie te financieren uit het pensioenvermogen van het fonds. Daarbij opteren cao-partijen voor een eenmalige compensatie van de deelnemers bij invaren.

10. Nabestaandenpensioen

Cao-partijen hechten belang aan een toereikende dekking voor het nabestaandenpensioen bij overlijden. Opgebouwde rechten onder de huidige middelloonregeling blijven behouden. Onder het nieuwe pensioencontract gaat het nabestaandenpensioen er als volgt uitzien:

Dekking bij overlijden vóór pensionering

Cao-partijen stellen de dekking voor het partnerpensioen, dat voortaan wordt verzekerd op risicobasis, vast op 28,5% van het pensioengevend salaris van de (premiebetalende) deelnemer. Het wezenpensioen gaat 20% van het partnerpensioen bedragen, conform de huidige regeling.

Cao-partijen maken voortzetting van de risicoverzekering mogelijk in de omstandigheden die bij wet zijn bepaald, conform de maximale wettelijke uitloopdekking.

Dekking bij overlijden na pensionering

De hoogte van het nabestaandenpensioen bij overlijden na pensionering bedraagt standaard 70% van het ouderdompensioen.

11. Solidariteitsreserve

Cao-partijen kiezen voor het solidaire contract. Een solidaire contract voorziet (verplicht) in een solidariteitsreserve, waarin risico's collectief worden gedeeld. Cao-partijen kennen aan deze solidariteitsreserve twee doelstellingen toe:

- behoud nominale uitkering na pensionering, met een zo klein mogelijke kans op verlagingen van de ingegane en uitgestelde pensioenen;
- delen van het risico dat de algemene levensverwachting toeneemt en pensioen duurder wordt (het macro langlevensrisico).

12. Premievrije pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid

Cao-partijen vinden het belangrijk dat arbeidsongeschikte deelnemers hun levensstandaard kunnen behouden en dat de partner verzekerd blijft van een inkomen bij overlijden. Daarom wensen cao-partijen de huidige premievrije pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid zoveel als mogelijk te benaderen. Bij arbeidsongeschiktheid zal de premie inleg worden voortgezet.

13. Risicohouding en beleggingsbeleid

Het solidaire contract kenmerkt zich door één collectief beleggingsbeleid. In dit beleid kan het beleggingsrisico dat deelnemers lopen, verschillen tussen jong (meer risico) en oud (meer bescherming).

Het beleggingsbeleid zal aansluiten bij de risicohouding per leeftijdscohort. Deze risicohouding wordt bepaald de hand van een periodiek uit te voeren onderzoek onder de deelnemers.

Bij de vaststelling van deze risicohouding mag Bpf Beton deelnemerskenmerken mee laten wegen. Ook mag het fonds gebruik maken van wetenschappelijke inzichten.

Aan de hand van wettelijke (risico)maatstaven legt Bpf Beton deze risicohouding nader vast.

14. Gelijke behandeling gepensioneerden

Cao-partijen kiezen ervoor om gepensioneerden te behandelen als één collectieve groep. Dit zorgt ervoor dat de pensioenuitkeringen van alle gepensioneerden in enig jaar met hetzelfde percentage verhoogd of verlaagd worden.

15. Implementatie

Cao-partijen beleggen de uitvoering van de nieuwe regeling bij het Bpf Beton.

Cao-partijen dragen Bpf Beton op om een implementatieplan op te stellen en uit te voeren (opdracht tot uitvoering).

16. Tijdspad

Cao-partijen hebben 1 januari 2026 als beoogde invaardatum benoemd.

Ondertekening voor akkoord:

Namens FNV

Namens CNV

Namens BFBN

de heer C. Çoban

de heer T. Alvi

de heer A.F. van Woensel

DEEL 2: Toelichting op principe-akkoord

In dit hoofdstuk geven cao-partijen een nadere, inhoudelijke toelichting op de keuzes die zij in de totstandkoming van het principe-akkoord hebben gemaakt.

Deze keuzes werden voorbereid in een paritaire werkgroep, met vertegenwoordigers vanuit de werkgeversvereniging BFBN en de vakorganisaties FNV en CNV. Deze werkgroep heeft advies uitgebracht aan cao-partijen.

Dit advies is tot stand gekomen met dank aan de secretariaatsondersteuning vanuit het bestuursbureau van Bpf Beton en de geboden procesbegeleiding en actuariële ondersteuning vanuit WTW.

1. Doelstellingen

Cao-partijen hebben doelstellingen voor het nieuwe pensioencontract op langere termijn en voor de transitie (het invaren) op korte termijn.

De lange termijn doelstellingen voor de nieuwe pensioenregeling zijn:

Lange termijn doelstellingen	
Toekomstbestendigheid	Het nieuwe pensioencontract draagt bij aan de houdbaarheid van de verplichtstelling van de pensioenregeling in de betonproductenindustrie
Uitvoerbaarheid	Complexiteit in de regeling dient zoveel als mogelijk voorkomen te worden, aangezien dit resulteert in verzwaring van de administratieve taken (foutgevoeliger en duurder).
Uitlegbaarheid	Deelnemers begrijpen de nieuwe regeling en de regeling is passend voor de deelnemers
Evenwichtigheid	Belangen van verschillende deelnemersgroepen dienen evenwichtig te worden afgewogen. Zowel de transitie als de nieuwe regeling zijn evenwichtig voor alle belanghebbenden.
Governance	Een duidelijke verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen fonds (+organen) en sociale partners
Haalbaarheid	Het transitieplan en de daar in geschetste tijdlijnen dienen haalbaar te zijn voor het fonds. Daarbij is van belang dat beloftes kunnen worden waargemaakt.
Compliance	De nieuwe regeling dient te voldoen aan de wetgeving en aan de lagere regelgeving (Algemene Maatregelen van Bestuur).

De korte termijn doelstellingen voor de eerste vijf jaar na de transitie (het invaren) zijn:

Korte termijn doelstellingen
Geen daling ingegane en uitgestelde pensioenen op transitie moment.
Geen (of een zo klein mogelijke kans op) daling van de (nominale) uitkeringen in de eerste 5 jaar na transitie, met gebruikmaking van de solidariteitsreserve.
Compensatie (kunnen) verlenen voor het nadeel van de afschaffing van de doorsneesystematiek.
Verdeling van een eventueel resterend vermogen bij invaren over de individuele pensioenvermogens. Dit is alleen mogelijk bij een hoge dekkingsgraad.

Zowel aan de korte als aan de lange termijn doelstellingen zijn cijfermatige (kwantitatieve) doelstellingen gekoppeld. In deel 3 wordt hier dieper op ingegaan.

2. Solidaire contract

De keuze van cao-partijen voor het solidaire contract houdt in:

Collectieve risicodeling	In een solidair contract is het delen van risico's zeer gewenst. Dit betreft ook het delen van de beleggingsrisico's. Dit helpt voorkomen dat er pech- en gelukgeneraties ontstaan. Collectieve deling van beleggingsrisico's – tussen generaties - maakt het pensioenresultaat voor alle deelnemers meer stabiel. Daarnaast biedt een collectief beleggingsbeleid ruimere beleggingsmogelijkheden.
Bescherming nominale uitkering	In het solidaire contract is het wettelijk verplicht om te werken met een solidariteitsreserve. Met gebruikmaking van deze reserve wordt een aantal risico's collectief gedeeld. In de betonproductenindustrie willen sociale partners de reeds ingegane (nominale) uitkeringen van pensioengerechtigden beschermen. Gaat het slecht en vallen de beleggingsrendementen tegen, dan wordt de solidariteitsreserve ingezet om verlagingen van reeds ingegane pensioenen zo veel als mogelijk te voorkomen. De solidariteitsreserve kan bij overrendement weer worden aangevuld, voor maximaal 5% van dit overrendement. Bij afwezigheid van een dergelijk overrendement daalt het niveau van de solidariteitsreserve.
Het risico van een stijgende levensverwachting	In een solidair contract wordt het risico dat de algemene levensverwachting van (een deel van de) deelnemers stijgt, collectief gedeeld. Wordt de algemene levensverwachting van de deelnemers of van een leeftijdsgroep hoger, dan heeft het fonds meer geld nodig om pensioen levenslang uit te kunnen keren. Wordt de algemene levensverwachting van de deelnemers of van een leeftijdsgroep lager, dan kan het fonds juist meer geld nodig om nabestaanden van een uitkering te voorzien.
Collectieve uitkeringsfase	Sociale partners in de betonproductenindustrie zijn voorstander van een collectieve uitkeringsfase. Dit houdt in dat alle pensioenuitkeringen, onafhankelijk van de leeftijd, met hetzelfde percentage worden aangepast, als de rente stijgt of als er goede beleggingsrendementen worden gemaakt. Het omgekeerde kan ook gelden: dat pensioengerechtigden in dezelfde mate worden gekort, als de solidariteitsreserve niet toereikend is om de nominale pensioenuitkeringen te beschermen. Dat is een bewuste keuze. Spreken sociale partners dit niet af, dan zou het pensioen van een 70-jarige bijvoorbeeld meer kunnen stijgen dan dat van een 90-jarige. Vanuit het oogpunt van communicatie en uitlegbaarheid zien sociale partners liever dat alle gepensioneerden er hetzelfde percentage bij krijgen

	(of in dezelfde mate met een verlaging te maken krijgen).
Keuzevrijheid	Het solidaire contract bevat geen keuzemogelijkheden voor de individuele deelnemer, hoe er wordt belegd. Uniformiteit qua beleggingsbeleid draagt bij aan de duidelijkheid en uitlegbaarheid van de regeling.

Bij deze keuze voor het solidaire contract hebben cao-partijen financieringsafspraken gemaakt en afspraken over het afdekken van risico's (risicodekkingen). In bijlage II volgt een schematische samenvatting van het karakter van het nieuwe pensioencontract.

3. **Ambitie**

Cao-partijen hebben bij de vormgeving van het nieuwe pensioencontract als ambitie om het pensioenresultaat, dat onder de middelloonregeling viel te behalen - 70% van het gemiddeld verdiende inkomen - met het nieuwe solidaire contract zoveel als mogelijk te benaderen, binnen een bandbreedte van 3% plus of min deze 70% (67%-73%). Cao-partijen hanteren deze ambitie als kwantitatieve maatstaf, om de haalbaarheid van het verwacht pensioen te toetsen.

Na het invaren bepaalt het opgebouwde kapitaal hoeveel pensioen er kan worden ingekocht.

4. **Uitvoerder**

Cao-partijen beschouwen Bpf Beton als de meest geschikte uitvoerder, om deze transitie gezamenlijk aan te gaan en de nieuwe pensioenregeling beheersbaar te kunnen uitvoeren. Herverdeling van het pensioenvermogen van het pensioenfonds moet in de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel binnen het bestaande pensioenfonds plaatsvinden, dat is de visie van sociale partners.

5. **Streefdatum**

Cao-partijen verwachten op 1 januari 2026 over te kunnen gaan naar het nieuwe pensioencontract.

6. **Invaren (transitie)**

Invaren houdt in dat de waarde van alle opgebouwde pensioenaanspraken over gaat naar het nieuwe pensioencontract, in de vorm van een collectieve waarde overdracht.

Niet invaren houdt in dat de reeds opgebouwde aanspraken achterblijven in een gesloten fonds. Bpf Beton krijgt dan twee fondsen te beheren, met elk een eigen wettelijk regime.

Dat zou een forse kostenstijging met zich mee brengen en dat vinden cao-partijen niet wenselijk. Bij invaren krijgt iedere deelnemer een stukje van het collectieve (fonds)vermogen toegewezen in de vorm van een individueel pensioenvermogen (kapitaal).

6.1. **Verzoek tot invaren**

Sociale partners verzoeken Bpf Beton om een interne collectieve waardeoverdracht uit te voeren. Deze transitie houdt in dat de bestaande pensioenaanspraken en -rechten worden omgezet naar kapitalen onder het nieuwe pensioenstelsel. Dit wordt invaren genoemd. Naar het oordeel van cao-partijen is deze waardeoverdracht op evenwichtige wijze mogelijk, zonder dat deelnemers hier onevenredig nadeel van gaan ondervinden. Invaren is het best passend voor de deelnemers, menen sociale partners. Dit in de veronderstelling dat alle opgebouwde pensioenen gaan profiteren van de voordelen van het nieuwe stelsel.

Ook houdt deze keuze voor invaren de uitvoering van de nieuwe pensioenregeling betaalbaar. Kiezen cao-partijen niet voor invaren, dan blijven er twee pensioenregelingen naast elkaar bestaan: een regeling voor de opgebouwde pensioenaanspraken en een regeling voor de nieuw op te bouwen aanspraken. Voor beide regelingen maakt het fonds dan beheer- en uitvoeringskosten en gelden er andere wettelijke spelregels. Dat is in administratief opzicht weinig kostenefficiënt.

6.2. Methode voor toekenning vermogen

Bij het invaren van bestaande pensioenaanspraken en rechten dient het collectieve fondsvermogen verdeeld te worden in individuele pensioenvermogens. Hier zijn wettelijk twee methodes voor mogelijk:

- de standaardmethode (voorkeursmethode wetgever)
- de Value Based Asset & Liability Methode (VBA-methode)

Sociale partners hebben een voorkeur om bij het invaren de standaardmethode te hanteren. Bij deze methode wordt naar de bestaande aanspraken bij het fonds gekeken en niet naar de (verwachte) toekomstige opbouw. Vanuit de wetgeving bezien geniet deze methode de voorkeur. Deze methode is het meest eenvoudig, goed controleerbaar en uitlegbaar. Bovendien zijn mogelijke redenen om van deze standaardmethode af te wijken – waaronder een zeer hoge dekkinggraad of een bijstortverplichting – voor Bpf Beton niet aan de orde. Het is de taak van het pensioenfondsbestuur om de methodiek voor het invaren vast te stellen, uitgaande van een evenwichtige belangenafweging.

6.3. Voorrangsregels

Bij de verdeling van het bestaande pensioenvermogen is de hoogte van de dekkinggraad op het moment van invaren allesbepalend. Daarom hanteren cao-partijen in dit transitieplan voorrangsregels.

Stel dat de dekkinggraad erg laag is op het moment van invaren, of juist aan de hoge kant, welke prioriteiten hanteren cao-partijen dan bij de verdeling van het (fonds)vermogen? Hiertoe zijn scenario's ontwikkeld, "wat als..."; waar moet eerst geld voor zijn, wat kan bij een (te) lage dekkinggraad achterwege blijven en wat is er mogelijk bij een hogere dekkinggraad? Goede afspraken over deze voorrangsregels helpen voorkomen dat er op het allerlaatste moment conflicten over de verdeling ontstaan.

Het fonds dient over een minimaal eigen vermogen te beschikken (MVEV) en over een operationele reserve (OR). Daarnaast is er bij invaren vermogen benodigd voor de (initiële) vulling van de solidariteitsreserve en voor compensatie. Blijft er na de financiering van deze onderdelen nog vermogen over, dan kan dat aan de individuele pensioenvermogens worden toegedeeld.

Ten aanzien van de verschillende dekkinggraden die zich voor kunnen doen, zijn cao-partijen de volgende voorrangsregels overeengekomen:

Onderdeel		Omvang bij invaren	Opmerking	
Verplicht	MVEV	1% belegd vermogen	Globale schatting; nog def. vast te stellen	
	Operationele reserve	1% belegd vermogen	Globale schatting; nog def. Vast te stellen	
				Prioriteit
Keuze	Geen daling ingegane en uitgestelde pensioen op transitie moment		Dit doel wordt bereikt zodra iedere deelnemer minimaal de eigen technische voorziening meekrijgt (zonder toekomstige premie en overrendement) ²	1
	Geen daling van de uitkeringen voor de eerste 5 jaar (agv de prioritaire, initiële vulling van de solidariteitsreserve)	X% belegd vermogen	Voor zover beschikbaar op transitie moment	2
	Compensatie nadeel afschaffen doorsneesystematiek	Y% belegd vermogen	Voor zover beschikbaar; Omvang compensatie afhankelijk van dekkingsgraad, economische omstandigheden en verwachtingen op transitie moment.	3
	Individuele pensioenvermogens (kapitalen)		Als er na het behalen van de eerste drie invaardoelstellingen nog vermogen resteert, dan wordt dit overige vermogen verdeeld op basis van de standaardmethode, gespreid over 10 jaar.	4

Cao-partijen hebben de voorkeur uitgesproken om de definitieve compensatie te bepalen op basis van de marktomstandigheden, de dekkingsgraad en de scenarioset van DNB een half jaar voor de transitiedatum.

Op basis van de situatie per 30 juni 2023 zou dit leiden tot een benodigde compensatie voor de afschaffing doorsneesystematiek (deelnemers van circa 40 tot 60 jaar) van circa 3% van het fondsvermogen³ en 3% van het fondsvermogen benodigd voor de gewenste initiële vulling van de solidariteitsreserve.

² Hierbij is het projectierendement waarmee wordt gerekend, gelijkgesteld met de risicovrije rentetermijnstructuur van DNB.

³ Berekend aan de hand van de rentestand per 30 juni 2023 van 2,53%.

Aan de consequenties, die volgen uit de toepassing van deze voorrangregels en de marktomstandigheden per 30 juni 2023 zoals hierboven beschreven, verbinden cao-partijen de volgende conclusies:

Hoogte dekkingsgraad	Conclusie / gevolgtrekking
Onder 102%	– Invaardatum uitstellen
Tussen 102% en 105%	– Invaardatum nader overwegen, aangezien bij invaren binnen deze bandbreedte: – Solidariteitsreserve deels wordt gevuld – Geen compensatie uit de dekkingsgraad beschikbaar is voor afschaffing doorsneesystematiek – Individuele pensioenvermogens / kapitalen niet worden verhoogd
Tussen 105% en 108%	– Invaren met volledig gevulde solidariteitsreserve – Compensatie voor afschaffing doorsneesystematiek deels beschikbaar uit dekkingsgraad – Individuele pensioenvermogens / kapitalen worden niet verhoogd
Boven 108%	– Invaren met volledig gevulde solidariteitsreserve – Compensatie voor afschaffing doorsneesystematiek volledig beschikbaar uit dekkingsgraad – Verhogen individuele pensioenvermogens / kapitalen mogelijk

De hoogte van de compensatie hangt af van de gekozen compensatiesystematiek, maar ook van de hoogte van de dekkingsgraad en de economische omstandigheden en verwachtingen op het invaarmoment. Daarom zullen de definitieve percentages voor de compensatie bepaald worden op basis van de omstandigheden een half jaar voor de transitiedatum.

Binnen de paritaire werkgroep hebben cao-partijen zich beraden over de effecten van de transitie. Voldoet het nieuwe pensioencontract aan de doelstellingen die zij voor het nieuwe pensioencontract hebben geformuleerd? Geschiedt het invaren op evenwichtige wijze, of zijn er deelnemers die onevenredig nadeel ondervinden van de transitie?

6.4 Effecten transitie

In deze toelichting op het principe-akkoord van cao-partijen wordt volstaan met een korte beschrijving van de methodes, die cao-partijen hebben gevolgd om de effecten van de transitie te berekenen. Deze effecten en afwegingen zijn inzichtelijk gemaakt aan de hand van:

- Doorrekening van de pensioenverwachtingen (verandering verwacht pensioen);
- Netto profijtberekeningen;
- Kansberekeningen (kansen op verlaging) en mate van waardevastheid;
- Doorrekening schokken in transitieperiode;

In Deel 3 worden de uitkomsten van al deze berekeningen cijfermatig toegelicht.

In Deel 4 volgt een integrale evenwichtigheidstoets van het nieuwe pensioencontract.

In een samenvattend overzicht volgt een overzicht van de plussen en de minnen van het nieuwe pensioencontract, zoals die door cao-partijen voor de verschillende deelnemersgroepen worden voorzien.

7. Premiestelling

Het uitgangspunt voor de nieuwe regeling is een premieniveau van 30,3% van de pensioengrondslag (per peildatum 30 juni 2023 is dit het equivalent van 19,2% van de loonsom). De hoogte van deze pensioengrondslag is afhankelijk van de hoogte AOW-franchise.

8. Pensioenopbouw

In de huidige pensioenregeling wordt elk dienstjaar een gegarandeerd ouderdomspensioen opgebouwd op basis van de hoogte van het salaris in dat jaar. Bij pensionering ontvangt de deelnemer het totaal van het opgebouwde ouderdomspensioen die gedurende de deelnemerstijd is opgebouwd. Dit pensioen is dus gebaseerd op het “gemiddeld” verdiende salaris (middelloonregeling).

In het nieuwe pensioencontract wordt een premie toegezegd. Daarom heet de nieuwe regeling een premieregeling. Deze premie is afhankelijk van het salaris.

Een deel van de jaarlijkse premie inleg dient ter dekking van de uitvoeringskosten en het (collectieve) risico van arbeidsongeschiktheid of overlijden voor pensioendatum. Deze kosten zijn mede afhankelijk van de rentestand en kunnen van jaar tot jaar verschillen. De resterende netto premie na aftrek van deze kosten is beschikbaar om te beleggen en wordt spaarpremie genoemd.

Onderdeel premie	Per peildatum 30 juni 2023
Totale (bruto) premie	30,3%
Af: deel premie benodigd voor uitvoeringskosten	-/- 1,0%
Af : risicopremie arbeidsongeschiktheid (premielvrijstelling)	-/- 0,6%
Af: risicopremie overlijden voor pensioendatum (partnerpensioen)	-/- 2,4%
Totale (netto) premie (spaarpremie)	26,3%

De resterende spaarpremie wordt toegevoegd aan de individuele pensioenvermogens.

Bpf Beton belegt dit pensioenkapitaal voor de deelnemers. Dit beleggen gebeurt leeftijdsafhankelijk; Jongeren kunnen meer risico lopen omdat hun pensioenkapitaal nog lang(er) kan renderen. Maar voor gepensioneerden is juist minder risico belangrijk om hun uitkering stabiel te houden.

Jaarlijks verdeelt het pensioenfonds het beleggingsrendement dat zij over dit kapitaal behaalt, over de persoonlijke pensioenvermogens.

De hoogte van het individuele pensioenkapitaal op de pensioendatum hangt af van de premies die zijn ingelegd en van de rendementen die op de beleggingen zijn behaald (het opgebouwde kapitaal). Dat kan per deelnemer verschillen.

Op de pensioendatum speelt ook mee tegen welke tarieven een jaarlijkse pensioenuitkering kan worden ingekocht. Deze tarieven zijn mede afhankelijk van de risicovrije rente en de levensverwachting op dat moment.

De ambitie van sociale partners is gebaseerd op een volledige loopbaan in deze industrie. Wordt deze ambitie behaald, dan is er op de pensioendatum per individuele deelnemer voldoende kapitaal beschikbaar om het ouderdomspensioen te financieren en het nabestaandenpensioen ná pensionering.

Voor deelnemers zónder nabestaanden geldt dat zij op de pensioendatum alleen ouderdomspensioen in hoeven kopen. Daarmee is de hoogte van dit ouderdomspensioen vergelijkbaar met de hoogte van het ouderdomspensioen in de middelloonregeling, ná uitruil van het opgebouwde nabestaandenpensioen.

Voor álle *huidige* deelnemers geldt, dat het nabestaandenpensioen dat zij tijdens hun loopbaan in de betonproductenindustrie onder de middelloonregeling hebben opgebouwd, behouden blijft. Dit kapitaal kan op pensioendatum nog steeds worden uitgeruild tegen een hoger ouderdomspensioen, zoals dat ook in de middelloonregeling het geval was.

De mogelijkheid om pensioen op te bouwen boven het maximaal pensioengevend salaris (excedentpensioen) wordt in het nieuwe pensioencontract niet langer aangeboden door Bpf Beton (per datum invaren). Betreffende werkgevers zijn hier tijdig van op de hoogte gebrachte en maken aanvullende afspraken met de betreffende werknemers, waarbij de arbeidsvoorwaardelijke toezegging in acht wordt genomen.

9. Compensatie afschaffing doorsneesystematiek

In het nieuwe pensioenstelsel krijgt iedere deelnemer dezelfde pensioenpremie, in plaats van dezelfde pensioenopbouw. Dit heeft tot gevolg dat jongeren onder het nieuwe pensioencontract meer pensioen opbouwen gaan opbouwen en oudere werknemers juist minder.

Voor deelnemers vanaf leeftijd 43 jaar leidt deze wijziging tot een achteruitgang, die volgens het Pensioenakkoord in aanmerking komen voor een adequate compensatie.

Om deze groep deelnemers te compenseren voor de achteruitgang in het verwacht pensioen, is een compensatieregeling opgesteld door cao-partijen. Deze compensatie wordt ook wel genoemd: "compensatie als gevolg van de afschaffing van de doorsneesystematiek".

Cao-partijen hebben als doelstellingen voor de compensatie benoemd:

- het mogelijk maken van een evenwichtige overgang naar de nieuwe pensioenregeling;
- ondervangen van de consequenties van de afschaffing van de doorsneesystematiek;
- versterking van het draagvlak bij deelnemers voor het nieuwe pensioencontract;
- een nieuwe pensioenregeling die naar verwachting tot een gelijk pensioen leidt als de huidige middelloonregeling.

Cao-partijen hebben het pensioenfonds verzocht de compensatie te financieren uit het pensioenvermogen van het fonds. Daarbij opteren cao-partijen voor een eenmalige compensatie van de deelnemers bij invaren. Cao-partijen stellen voor om de compensatie door te voeren per leeftijdscohort van 1 jaar (per jaarlaag). Dit helpt voorkomen dat er sprake kan zijn van onevenredige benadeling op individueel niveau.

Met de door cao-partijen beoogde compensatie wordt het pensioenkapitaal van actieve deelnemers van 43+ zodanig aangevuld dat de nieuwe pensioenregeling tot een gelijkwaardig pensioen leidt als onder de oude pensioenregeling.

Cao-partijen geven zich er rekenschap van, dat de mogelijkheid tot compensatie wordt bepaald door de hoogte van de dekkingsgraad, de economische omstandigheden en de verwachtingen op het moment van invaren.

Blijkt veertien maanden voor het moment van invaren dat er het invaarkapitaal niet hoog genoeg zal zijn om compensatie te kunnen bieden (of slechts gedeeltelijk) dan treden cao-partijen en het bestuur van Bpf Beton nader in overleg, teneinde alternatieve afspraken te maken.

De invulling van deze alternatieve afspraken is afhankelijk van de inschatting van de economische en maatschappelijke omstandigheden op dat moment.

Daarbij is het streven van cao-partijen om uiterlijk een half jaar voor invaren alternatieve afspraken te hebben gemaakt over de te bieden compensatie. De mogelijke 'wat als....' scenario's krijgen een plek in het nog op te stellen implementatieplan door Bpf Beton. Waarbij het fonds ook rekening dient te houden met het scenario dat cao-partijen er *niet* tijdig in slagen om alternatieve afspraken te maken.

Cao-partijen hebben in ieder geval bepaald dat de gemaakte afspraken in dit transitieplan bij een verwachte dekkinggraad onder 102% niet langer toereikend zijn. Het invaren wordt dan uitgesteld tot de uiterste wettelijke datum van invoering.

10. Nabestaandenpensioen

Het nabestaandenpensioen is er om bij overlijden van de deelnemer de achterblijvende partner of kind(eren) financieel te helpen. Het nabestaandenpensioen bestaat uit een nabestaandenpensioen bij overlijden voor pensionering en een nabestaandenpensioen bij overlijden na pensionering.

Dekking bij overlijden vóór pensionering

In het nieuwe stelsel kan het nabestaandenpensioen vóór pensioendatum niet op opbouwbasis worden gefinancierd. De hoogte van dit pensioen wordt voortaan op risicobasis verzekerd. Dit betekent dat de partner alleen een uitkering krijgt als de overledene deelnemer was in een pensioenregeling.

Cao-partijen stellen de dekking voor het partnerpensioen, dat voortaan wordt verzekerd op risicobasis, vast op 28,5% van het pensioengevend salaris van de (premiebetalende) deelnemer. Dit maakt het nabestaandenpensioen niet langer afhankelijk van het aantal dienstjaren in de betonproductenindustrie. Met deze nieuwe grondslag verkrijgen werknemers met een salaris tot circa € 30.000 een ruimere dekking voor het partnerpensioen. Het wezenpensioen gaat 20% van het partnerpensioen bedragen, conform de huidige regeling.

Na einde dienstverband wordt de verzekering van het nabestaandenpensioen drie maanden voortgezet, ook als u zelf ontslag heeft genomen. Daarnaast zal sprake zijn van voortzetting van de risicodekking gedurende de WW-periode of wanneer iemand in de Ziektewet zit, tot het moment dat de WW- of ZW-uitkering wordt beëindigd (voor maximaal 2 jaar). Dit betreft de wettelijke uitloopdekking.

Deelnemers kunnen de verzekering van het nabestaandenpensioen na uitdiensttreding ook vrijwillig voortzetten, voor eigen rekening. De verzekeringspremie die hiervoor nodig is, komt in mindering op het kapitaal van de deelnemer, zolang dat toereikend is en voor een periode van maximaal 15 jaar.

Dekking bij overlijden ná pensionering

Uit het pensioenkapitaal op pensioendatum wordt naar keuze van de deelnemer het ouderdomspensioen gefinancierd of het ouderdomspensioen plus het nabestaandenpensioen. Overlijdt de deelnemer ná de pensioendatum, dan stopt de uitkering van het ouderdomspensioen en gaat het nabestaandenpensioen in. De hoogte van het nabestaandenpensioen bij overlijden ná pensionering bedraagt standaard 70% van het ouderdomspensioen. (Uitsluitend) op de pensioendatum kunnen deelnemers kiezen voor een andere verdeling tussen ouderdomspensioen en (extra) partnerpensioen. Dit dient de deelnemer in overleg met zijn partner te bepalen.

11. Solidariteitsreserve

Onder het solidaire contract is de vorming van een (collectieve) solidariteitsreserve verplicht.

Een dergelijke reserve maakt risicodeling tussen generaties mogelijk.

De omvang van de solidariteitsreserve mag wettelijk maximaal 15% van het totale pensioenvermogen bedragen. Al het vermogen dat in de solidariteitsreserve gaat, wordt niet aan de individuele pensioenvermogens toebedeeld. Daarom hebben cao-partijen slechts een beperkt aantal doelen aan deze reserve toegekend en geven zij er de voorkeur aan om niet voor de wettelijk mogelijke, maximale omvang te kiezen. Naar verwachting zal een reserve met een hoogte van maximaal 7,5% van het fondsvermogen toereikend zijn naar de toekomst toe.

Aan de solidariteitsreserve zijn de volgende twee doelstellingen toegekend:

- behoud nominale uitkering na pensionering. Dit fungeert als “steuntje in de rug” voor gepensioneerden in mindere jaren;
- delen van het risico dat de algemene levensverwachting van (een deel van) de deelnemers stijgt (het macro langlevensrisico).

In de uitvoering van de nieuwe pensioenregeling kunnen zich schokken voordoen, als gevolg van marktomstandigheden. Dienen zich schokken aan, dan spreken Cao-partijen de voorkeur uit om, dalingen van de nominale pensioenuitkeringen als gevolg van deze schokken, op te vangen via de solidariteitsreserve. Op deze manier wordt meer nominale zekerheid geboden aan gepensioneerden. Het behouden van nominale uitkeringen na pensionering is de primaire doelstelling van de solidariteitsreserve. De solidariteitsreserve dient dus in de eerste plaats om een verlaging van de ingegane pensioenen ten opzichte van vorig jaar te voorkomen.

De uitkering van pensioengerechtigden zal worden aangevuld tot het niveau van de nominale uitkering, in enig jaar waarin zich een schok naar beneden voordoet, ten opzichte van het voorgaande jaar. Zo kan een verlaging van de reeds ingegane pensioenuitkeringen worden voorkomen.

Cao-partijen verwachten, op basis van de marktomstandigheden per 30 juni 2023, dat een initiële vulling van de solidariteitsreserve van 3% van het fondsvermogen op het moment van invaren toereikend is om in elk geval voor de eerste 5 jaar na transitie aan deze doelstellingen te voldoen (initiële vulling).

De hoogte van de dekkingsgraad op de datum van invaren dient uit te wijzen of er voldoende vermogen voor de initiële vulling van de solidariteitsreserve beschikbaar is.

Ook hebben cao-partijen samen met het pensioenfondsbestuur afspraken gemaakt over de regels die gelden voor vulling van en onttrekking aan de solidariteitsreserve ná invaren. De solidariteitsreserve mag worden gevuld met maximaal 5% van het overrendement. De maximale omvang van deze reserve is bepaald op 7,5% van het totale vermogen. CAO-partijen hebben als wens om de solidariteitsreserve toekomstbestendig vast te stellen. Het bestuur van Bpf Beton kan een bestedingsregel hanteren, om te voorkomen dat de reserve in één keer leeggetrokken kan worden, bijvoorbeeld door hier een jaarlijks maximum aan te verbinden.

Omschrijving / onderdeel	Invulling
Initiële storting	3% initiële storting, afgehaakt van de dekkingsgraad op het moment van invaren. Dit helpt een daling van de uitkeringen in de eerste 5 jaar voorkomen.
Vullen solidariteitsreserve	5% van het overrendement
Aanwending solidariteitsreserve	Voorkomen nominale verlagingen in de uitkeringsfase
Maximum jaarlijks aan te wenden deel	Nader te bepalen
Beleggingsbeleid solidariteitsreserve	Gelijk aan gewogen gemiddelde beleggingsbeleid over alle leeftijdscohorten
Maximumniveau solidariteitsreserve	7,5% van het totale vermogen
Uitdelingsmechanisme boven maximum	Naar rato van individuele pensioenvermogens

11. Premievrije pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid

Cao-partijen vinden het belangrijk dat arbeidsongeschikte deelnemers hun levensstandaard bij pensionering kunnen behouden en dat de partner verzekerd blijft van een inkomen bij overlijden. Daarom wensen cao-partijen de huidige premievrije pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid zoveel als mogelijk te benaderen, zolang de kosten voor deze risicodekking beheersbaar te blijven.

In de huidige regeling is de premievrije pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid verzekerd. De hoogte van de premievrijgestelde opbouw is afhankelijk van het arbeidsongeschiktheidspercentage, volgens een 6-klassensysteem.

Ook onder het nieuwe contract zal de deelneming premievrij worden voortgezet bij arbeidsongeschiktheid. De hoogte van de premievrijstelling is, conform de huidige regeling, afhankelijk van het arbeidsongeschiktheidspercentage, volgens het bestaande zes-klassensysteem. Deze premievrijstelling wordt onder het nieuwe pensioencontract niet vertaald in (voortzetting van de) pensioenopbouw, maar in een (gelijkwaardige) toevoeging

aan het persoonlijk pensioenvermogen en in voortzetting van de risicodekkingen.

De premie voor het risico van arbeidsongeschiktheid wordt bekostigd uit een inhouding op de bruto pensioenpremie die door alle actieve deelnemers wordt betaald, bij wijze van 'verzekeringspremie'. Dit betreft één van de risico's die collectief worden gedeeld.

De AO-grondslag volgt in principe de loonsverhogingen in de cao voor de betonproducten-industrie van het voorgaande jaar. Dit past bij de uitgangspunten die cao-partijen hebben geformuleerd: toekomstbestendigheid en uitlegbaarheid. Ook wordt de verzekering van het nabestaandenpensioen voor arbeidsongeschikte deelnemers voortgezet.

12. Risicohouding en beleggingsbeleid

Aan alle deelnemers is verzocht om mee te doen aan een onderzoek, om te achterhalen in hoeverre deelnemers bereid zijn om risico te lopen. Dit onderzoek wordt periodiek herhaald. Bpf Beton gebruikt de uitkomsten van dit onderzoek om de risicohouding per leeftijdscohort te bepalen. Bij de vaststelling van deze risicohouding mag Beton de deelnemerskenmerken mee laten wegen en ook gebruik maken van wetenschappelijke inzichten.

13. Gelijke behandeling gepensioneerden

Cao-partijen kiezen ervoor om gepensioneerden te behandelen als één collectieve groep. Dit zorgt ervoor dat de pensioenuitkeringen van alle gepensioneerden in enig jaar met hetzelfde percentage verhoogd of verlaagd worden.

Een dergelijke collectieve uitkeringsfase past binnen de voorwaarden van de Wet toekomst pensioenen. Voorwaarde is dat er in beperkte mate sprake mag zijn van een herverdeling tussen pensioengerechtigden onderling.

14. Implementatie

Cao-partijen beschouwen Bpf Beton als een robuust en wendbaar fonds, dat goed is toegerust om de nieuwe pensioenregeling uit te voeren. Zij zien het transitietraject met vertrouwen tegemoet, mede dankzij de slagen die in de afgelopen jaren in de uitvoering van de pensioenregeling zijn gemaakt, qua ICT-ondersteuning, datakwaliteit en compliance. Bovendien zijn de uitvoeringskosten van Bpf Beton lager dan het gemiddelde in de markt van pensioenfondsen van ongeveer vergelijkbare omvang.

15. Tijdspad

Cao-partijen hebben 1 januari 2026 als beoogde invaardatum benoemd.

DEEL 3: Kwantitatieve onderbouwing

Peildatum

Als peildatum voor deze kwantitatieve onderbouwing is 30 juni 2023 gehanteerd. De uitkomsten van de gemaakte berekeningen zijn gevoelig voor rente-ontwikkelingen en voor wijzigingen in de dekkingsgraad. Daarom zal per 30 juni 2025 een herijking plaatsvinden van de gemaakte berekeningen. Met betrekking tot de uitgevoerde berekeningen valt in algemene zin het volgende aan te geven:

- De uitkomsten – in termen van vervangingsratio's op de pensioendatum en gewogen over de gehele uitkeringsduur – van de solidaire premiereregeling (hierna SPR-contract) zijn in de mediaan hoger dan de huidige pensioenregeling (hierna FTK-contract). De spreiding van de uitkomsten in de nieuwe regeling is groter als gevolg van het karakter van de nieuwe regeling waarin minder buffervorming plaatsvindt en financiële schokken zich directer vertalen in de hoogte van de pensioenen. De uitkomsten in het slechtweerscenario komen in de nieuwe pensioenregeling dan ook lager uit. De solidariteitsreserve, van waaruit een daling van de nominale uitkering wordt opgevangen door de jaarlijkse uitkering aan te vullen, zorgt binnen de berekeningsuitkomsten voor de gepensioneerde deelnemers voor een beperking van het neerwaartse risico en hierdoor ook in het slechtweerscenario voor een hoger verwacht pensioen in het SPR-contract in vergelijking met het FTK-contract.
- De vervangingsratio op de pensioendatum voor de jongste twee maatmensen (18 jaar en 25 jaar) voldoet in de mediaan aan het gestelde ambitieniveau van 70%. De uitkomsten in het slechtweerscenario liggen in vergelijking met de huidige pensioenregeling circa 2%-punt lager en worden acceptabel geacht.
- Op basis van de berekeningsuitkomsten voor de 68-jarige maatmens is het koopkrachtbehoud binnen de nieuwe pensioenregeling beter in zowel het goedweer- als het slechtweerscenario. In de mediaan geldt dit ook voor de resultaten in de eerste circa 20 jaar, daarna zijn de uitkomsten binnen het FTK-contract beter.
- De kans op een verlaging van de pensioenuitkering en de omvang daarvan verschillen in het SPR-contract ten opzichte van het FTK-contract. De kans op een verlaging is – mede door de bescherming vanuit de solidariteitsreserve – in het SPR-contract lager dan in het FTK-contract. De omvang ervan, op het moment dat er sprake is van een verlaging, is echter aanzienlijk hoger.
- De vergelijking tussen de verwachte pensioenbedragen in de berekeningen laat zien dat de gepensioneerden er ten opzichte van het FTK-contract in alle drie scenario's op vooruit gaan. Voor premievrije deelnemers is er in het pessimistisch scenario sprake van een achteruitgang ten opzichte van het huidige FTK-contract. Zowel in het verwachte scenario als in het optimistische scenario is een vooruitgang zichtbaar. De actieve deelnemers gaan er in het pessimistisch scenario eveneens op achteruit, terwijl het optimistisch scenario een vooruitgang laat zien ten opzichte van het huidige contract. In het verwachte scenario is voor de leeftijden vanaf circa 45 jaar een achteruitgang van de uitkomsten zichtbaar, als gevolg van de afschaffing van de doorsneesystematiek.

- Uit de uitgevoerde netto-profijtberekeningen volgt een relatieve verandering die zich voor de actieven en de (oudere) gepensioneerden tussen +5% en -/5% beweegt. Voor jongere premievrije en gepensioneerde deelnemers is sprake van relatieve grote negatieve afwijkingen, die mede veroorzaakt worden door de lange horizon waarover de vergelijkende berekeningen moeten worden uitgevoerd.

Op basis van deze constatering kennen cao-partijen meer waarde toe aan de doorrekening van de pensioenverwachtingen dan aan de netto profijtberekeningen. De berekening van de pensioenverwachtingen sluit beter aan bij de werkelijkheid en de beleving van de deelnemers.

Risicohouding en risicomaatstaven

Het is aan Bpf Beton om de risicohouding per leeftijdscohort vast te stellen. Wettelijk is het verplicht om deze risicohouding uit te drukken in risicomaatstaven. Dat zijn de verwachtingsmaatstaf en de risicomaatstaf op korte respectievelijk lange termijn.

De verwachtingsmaatstaf (of verwachtingswaarde) stelt een ondergrens aan het risico per leeftijdscohort: beleggen moet meer dan X% opleveren (minimale verwachting).

De risicomaatstaf op korte termijn stelt een bovengrens aan het risico per leeftijdscohort: het verwachte pensioen mag niet meer dan Y% afwijken (de maximaal aanvaardbare afwijking).⁴

De risicomaatstaf op lange termijn heeft betrekking op de uitkeringsfase. Deze maatstaf kan van toepassing zijn als er risico's naar de toekomst worden verplaatst.

Vervolgens dient Bpf Beton haar beleggingsbeleid aan te laten sluiten bij de risicohouding per leeftijdscohort. Naarmate een deelnemer dichterbij zijn of haar pensioen komt, zal het beleggingsrisico kleiner worden. Waarbij blijft gelden, dat het beleggingsresultaat per leeftijdscohort hoger dient uit te komen dan X% en lager dan Y%.

Aan de kwantitatieve onderbouwing van dit proces zal uitgebreid aandacht worden besteed in het implementatieplan, dat door Bpf Beton wordt opgesteld. Hierbij geldt dat de wijze waarop het fonds deze risicohouding vaststelt en vertaalt naar haar beleggingsbeleid, objectief, controleerbaar, systematisch en reproduceerbaar dient te zijn voor alle belanghebbenden.

Effecten transitie

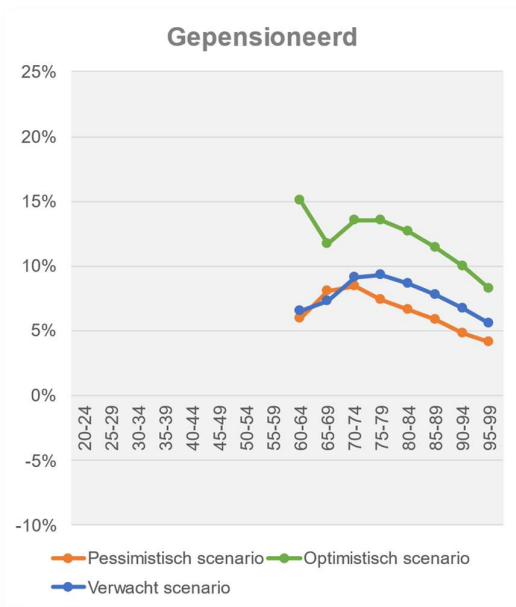
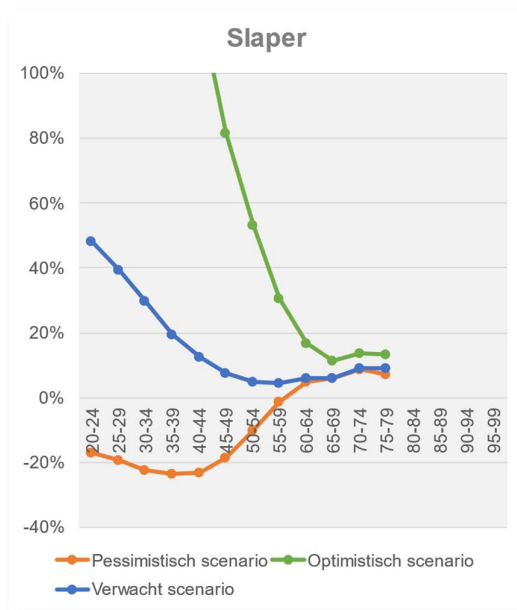
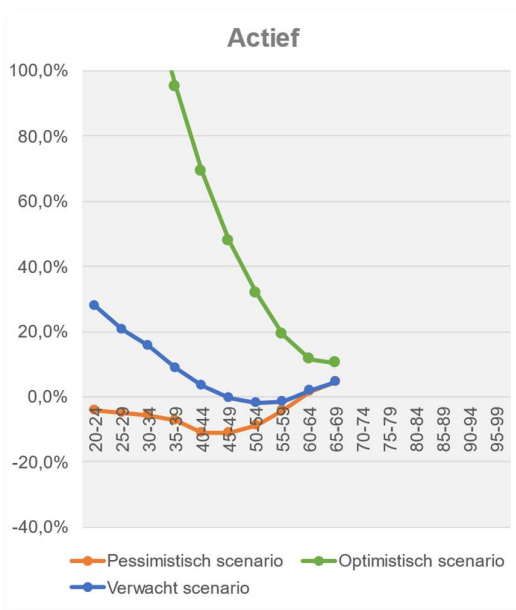
Doorrekening pensioenverwachtingen

Aan de hand van de scenario set van DNB (P-set per 30 juni 2023) zijn de veranderingen doorgerekend in het verwacht pensioen, voor actieve deelnemers, slapers en gepensioneerden.

Vergelijkbaar met de berekening die deelnemers jaarlijks op het Uniform Pensioen Overzicht (UPO) zien, is het verwacht pensioen onder het nieuwe pensioencontract doorgerekend voor een pessimistisch scenario, het mediane scenario (verwacht scenario) en een optimistisch scenario.

⁴ Bij de bepaling van deze risicomaatstaven dient Bpf Beton de scenarioset te hanteren, die door DNB wordt voorgeschreven (de zogenaamde P-set). Dat maakt deze risicomaatstaven gevoelig voor de aannames die in deze set worden gehanteerd, met betrekking tot de ontwikkeling van de rente.

De effecten kunnen als volgt worden weergegeven als relatieve verandering van het pensioenbedrag.

Voor de gepensioneerden is in de weergegeven drie scenario's sprake van een positieve verandering, onder andere dankzij de bescherming van de nominale pensioenuitkeringen met gebruikmaking van de solidariteitsreserve en het direct uitdelen van de beschikbare buffers.

Slapers kunnen er in het pessimistisch scenario op achteruit gaan. Daartegenover staat een substantiële vooruitgang in het optimistische scenario. In het mediane scenario gaan slapers er naar verwachting ook op vooruit ten opzichte van de huidige pensioenregeling. Aangezien het in de

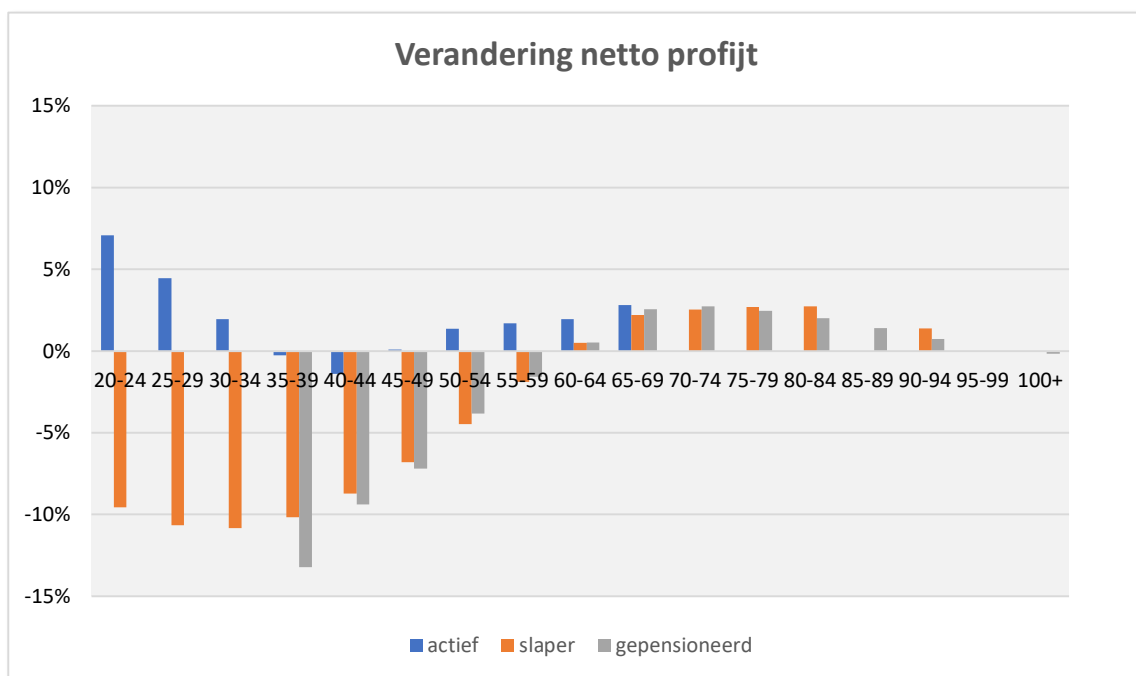
meeste gevallen om relatief kleine pensioenaanspraken gaat, blijft zowel de vooruitgang als de achteruitgang in euro's beperkt van omvang.

Bij de actieve deelnemers is in het mediane scenario voor één groep deelnemers een achteruitgang te zien in het verwachte pensioen. Dit geldt niet voor alle deelnemers.

Netto profijtberekeningen

Cao-partijen hebben het 'netto profijt' voor verschillende groepen deelnemers laten doorrekenen. Het netto profijt is gelijk aan de waarde van de toekomstige uitkeringen uit de pensioenregeling minus de waarde van de toekomstige premie-inleg. Bij de berekening van het netto profijt wordt dus niet alleen gekeken naar de pensioenuitkering, maar ook naar de premie die daarvoor is betaald. De netto profijt berekening wordt uitgevoerd voor de huidige regeling en voor de nieuwe regeling, zodat inzicht wordt verkregen in het waardeverschil tussen beide regelingen.

Bij deze berekeningen worden alle aspecten van beide regelingen meegewogen. In de huidige middelloonregeling zijn de verlening van toeslagen of het doorvoeren van kortingen afhankelijk van de hoogte van de dekkingsgraad en van de marktontwikkeling (wat de rente en de aandelenkoersen doen). In de toekomst is de premie (inleg) bepalend voor de pensioenopbouw en het te behalen pensioenresultaat en werken financiële schokken sneller door in het kapitaal en uitkering van de deelnemer doordat er in het nieuwe contract minder buffers worden gevormd.

In termen van evenwichtigheid kunnen de volgende conclusies uit deze berekeningen worden getrokken:

- Zoals ook al uit de doorrekening van de pensioenverwachtingen bleek, is er voor gepensioneerden sprake van een beperkte vooruitgang. Hier draagt het invaren met de standaardmethode toe bij, alsmede de bescherming van de nominale uitkeringen, die mogelijk wordt gemaakt door gebruikmaking van de solidariteitsreserve. Met name voor deze groep heeft de instelling van een solidariteitsreserve een positief effect op de pensioenuitkomsten, zelfs in een pessimistisch scenario.

- Bij actieve deelnemers en gepensioneerden (65+) zijn de netto profijt effecten beperkt van omvang. Dat maakt dat deze als evenwichtig kunnen worden beschouwd.
- Bij jonge slapers doen zich wel opvallend grote procentuele effecten voor. Deze effecten worden toegeschreven aan het relatief positieve rente-scenario in de Q-set. Bij een rente die op lange termijn oploopt naar 6%, stijgt de dekkingsgraad onder de huidige middelloonregeling fors. Dit wordt versterkt door de voorgeschreven scenarioset in combinatie met het premiebeleid van het fonds binnen het FTK-contract. De stijging van de rente in de scenarioset resulteert in een positieve bijdragen aan de dekkingsgraad uit de premie, wat de stijging van de dekkingsgraad versterkt. Dit pakt in de vergelijking van het netto profijt positief uit voor de huidige FTK-regeling voor slapers. Gemeten in euro's blijven deze effecten voor jonge slapers beperkt.

Kansberekeningen op korte en lange termijn

Aan de doelstellingen, die cao-partijen voor het nieuwe pensioencontract hebben benoemd, hebben zij de volgende maatstaven gekoppeld, op de korte en de lange termijn. De uitkomsten van deze maatstaven, uitgaande van de dekkingsgraad van 111,5% per 30 juni 2023, treft u aan in bijlage V.⁵ De maatstaven uitkomsten zijn tevens gebruikt voor de onderbouwing van de evenwichtigheid van de keuzes van sociale partners. Ook de mate van waardevastheid maakt onderdeel uit van deze evenwichtigheidsbeoordeling.

	Korte termijn	Lange termijn
Opbouwfase (actieven, arbeidsongeschikten en slapers)	Kans dat kapitaal over 5 jaar kleiner is dan inwaarbedrag + premies	Vervangingsratio op pensioendatum in mediaan en slecht weer scenario
	Kans dat kapitaal over 5 jaar kleiner is dan inwaarbedrag + premies én de verwachte uitkering lager is	
	Kans dat de komende 5 jaar het jaarlijks resultaat meer dan 10% negatief is	
Uitkeringsfase (gepensioneerden, nabestaanden)	Mate van waardevastheid	Mate van waardevastheid
	Kans dat de pensioenen omlaag moeten de komende 5 jaar	Kans dat de pensioenen omlaag moeten gedurende 15 resp. 30 jaar
	Als er verlaagd moeten worden, de gemiddelde omvang van de verlaging in de komende 5 jaar	Als er verlaagd moet worden, de gemiddelde omvang van de verlaging in de komende 15 resp. 30 jaar
Solidariteitsreserve	De kans de solidariteitsreserve na 5 jaar leeg is	De kans de solidariteitsreserve na 15 resp. 30 jaar leeg is

⁵ In bijlage V zijn ook de berekeningsuitkomsten weergegeven waarin de huidige middelloonregeling onder het FTK wordt vergeleken met de nieuwe solidaire premierregeling op basis van de over de gehele uitkeringsduur gewogen vervangingsratio's.

Aanvullend is op verzoek van sociale partners voor twee maatmensen berekend hoe hoog de kans is dat een vervangingsratio van 70% wordt behaald, danwel van 80%; voor maatmens 1 van 18 jaar en maatmens 3 van 25 jaar. Deze maatmensen vallen gedurende hun hele loopbaan onder het nieuwe pensioencontract. Op basis van deze kansberekening vormt 70% een reële ambitie van sociale partners.

Maatmens	Kans vervangingsratio > 70%	Kans vervangingsratio > 80%
1 (18 jaar)	85,3%	68,6%
3 (25 jaar)	76,6%	57,6%

Compensatie

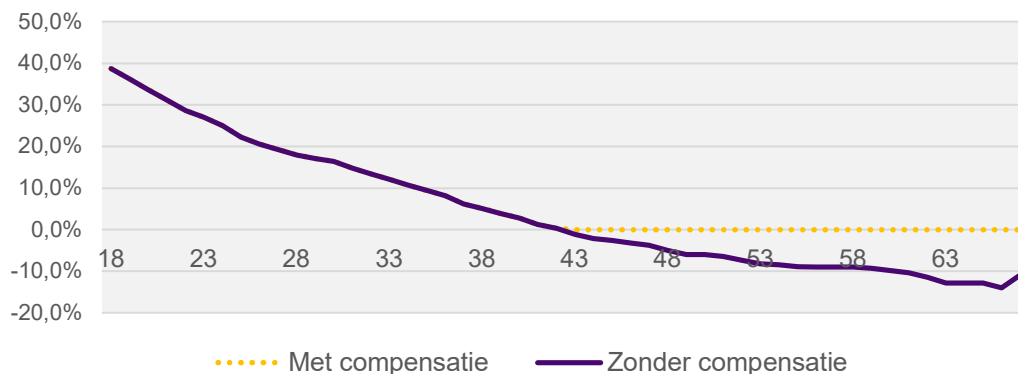
Cao-partijen hebben afgesproken dat de compensatie in één keer wordt toegekend op het moment van de transitie. Zij stellen geen compensatiefonds in. De toe te kennen compensatie wordt berekend aan de hand van de (verwachte) vervangingsratio.

Bij de berekening van de vervangingsratio wordt het nieuwe pensioencontract vergeleken met de huidige middelloonregeling. Hierbij wordt alleen de toekomstige opbouw vergeleken.

De vervangingsratio geeft de verhouding weer tussen het verwachte pensioeninkomen onder het nieuwe pensioencontract en onder de huidige middelloonregeling, als beide naar de toekomst toe door zouden lopen. Deze ratio wordt berekend aan de hand van een voorgeschreven set scenario's door De Nederlandsche Bank (de DNB P-set).

De uitkomsten van deze berekening kunnen per doorgerekend scenario sterk verschillen. Daarom wordt als maatstaf voor de vergelijking gehanteerd: de vervangingsratio waarbij 50% van de doorgerekende scenario's hoger uitkomt en 50% van de doorgerekende scenario's lager. Dit noemen we "de vervangingsratio in de mediaan". Deelnemers waarvoor de (mediaan)vervangingsratio onder het nieuwe contract lager uitkomt dan onder de huidige middelloonregeling komen in aanmerking voor compensatie. Deze compensatie zorgt ervoor dat de (mediaan)vervangingsratio in beide contracten – op basis van de gehanteerde scenarioset – gelijk is.

Verandering van vervangingsratio (zonder opgebouwd pensioen)

Op de y-as van bovenstaande grafiek wordt de procentuele verandering (delta) van de vervangingsratio weergegeven, die uit de vergelijking komt. Een gelijke (mediaan)vervangingsratio komt in deze grafiek op nul uit.

Uit de berekening van de vervangingsratio blijkt, op basis van de marktomstandigheden per 30 juni 2023, dat de nieuwe pensioenregeling voor actieve werknemers jonger dan 43 jaar naar verwachting tot een hogere of ten minste gelijke pensioenopbouw leidt.

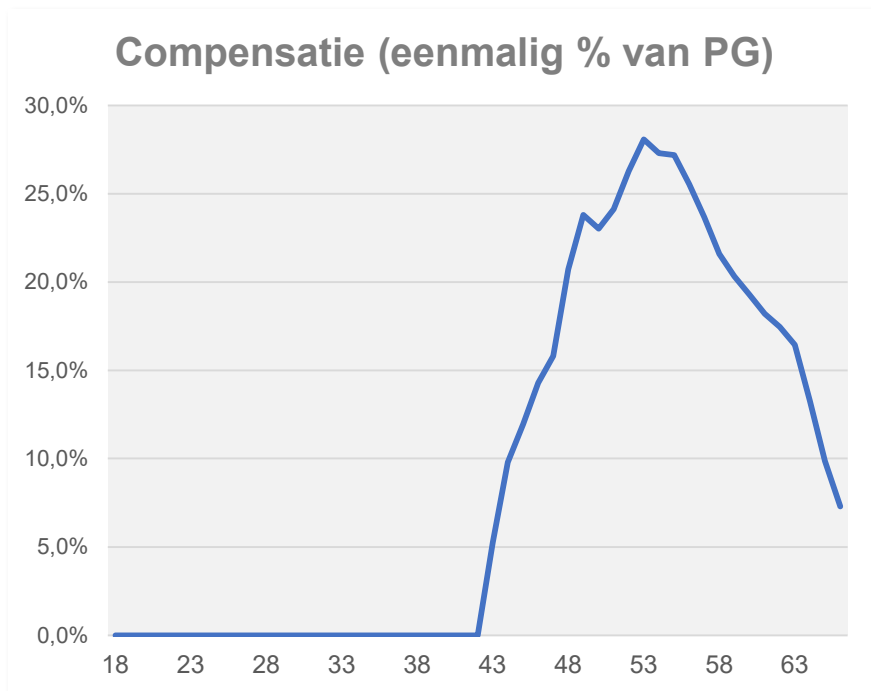
Voor actieve werknemers van 43 jaar en ouder is sprake van een achteruitgang. Deze uitkomst is conform verwachting, aangezien dit de generatie betreft die het meeste nadeel ondervindt van de afschaffing van de doorsneesystematiek.

De compensatie dient per leeftijdscohort te worden toegekend. Om te kunnen berekenen, om hoeveel compensatie het gaat, wordt per leeftijdscohort de mediaan vervangingsratio bepaald. Dit is de ratio waar 50% van de uitkomsten boven ligt en 50% van de uitkomsten daaronder. Om nadelige consequenties voor individuele werknemers zoveel als mogelijk te beperken, is de benodigde compensatie doorgerekend per leeftijdscohort van 1 jaar (per jaarlaag).

Bij deze berekening is geen rekening gehouden met de kans dat een deelnemer uit de betonproductenindustrie vertrekt voor het bereiken van zijn pensioengerechtigde leeftijd (vertrekkansen). Dit houdt in dat een deelnemer die kort na de transitie vertrekt, wel de volledige compensatie ontvangt, maar niet het nadeel ondervindt van de afschaffing van de doorsneesystematiek. Cao-partijen hebben hiervoor gekozen, omdat oudere deelnemers relatief lange dienstverbanden hebben en de kans op vertrek uit de betonproductenindustrie laag wordt ingeschat.

Bij deze berekening wordt voor de vervangingsratio in het nieuwe solidaire contract geen rekening gehouden met het effect van invaren. Deze berekening ziet uitsluitend toe op compensatie voor de achteruitgang in *toekomstige* pensioenopbouw.

De benodigde compensatie per leeftijdscohort wordt uitgedrukt in een percentage van de pensioengrondslag. Naar verwachting is er met de compensatie een totaal bedrag gemoeid van circa 3% van het pensioenvermogen, gegeven de marktomstandigheden per 30 juni 2023. Cao-partijen hebben de voorkeur uitgesproken om de definitieve compensatie te bepalen op basis van de marktomstandigheden, de dekkingsgraad en de scenarioset van DNB op een half jaar voor de transitiedatum.

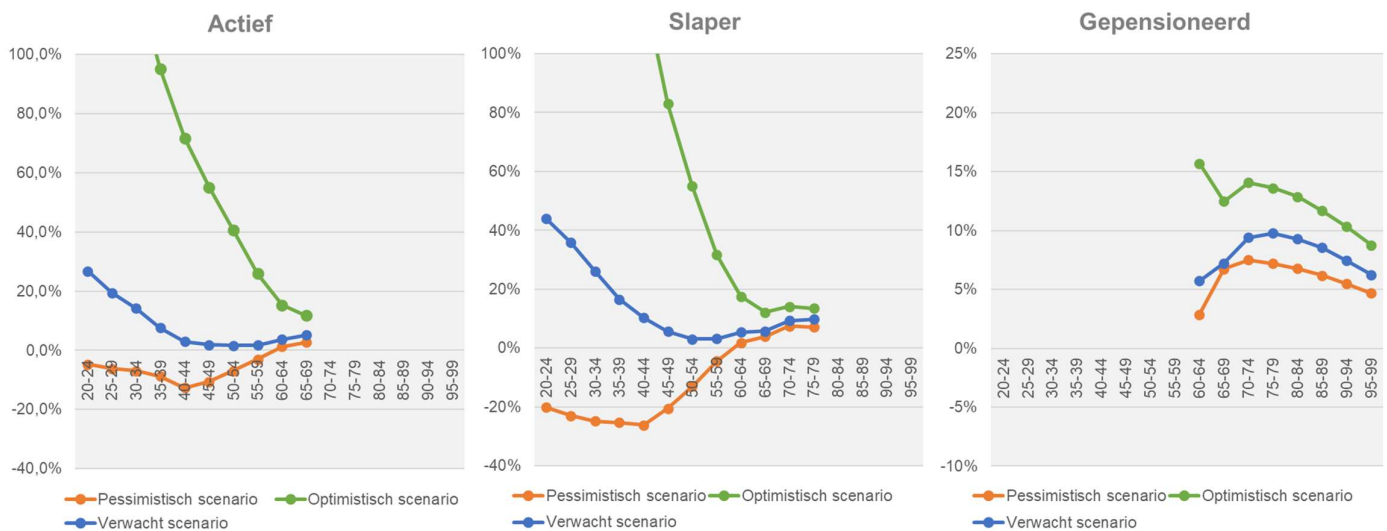
Doorrekening schokken in transitieperiode

Voor de mate van evenwichtigheid zijn de ontwikkeling van de dekkingsgraad en de rentestand sterk bepalend. Aan de hand van onderstaand schema wordt inzichtelijk gemaakt welk effect de dekkingsgraad heeft op de transitie naar het nieuwe pensioencontract en de invaardoelstellingen. Op basis van de berekeningen per peildatum 30 juni 2023 concluderen cao-partijen dat er een dekkingsgraad benodigd is van 111,5% op het transitiemoment, wil er van een evenwichtige transitie sprake kunnen zijn. De uitkomsten van deze berekeningen kunnen wijzigen in dien de rente wijzigt.

Dekkingsgraad op transitiemoment	102,0%	105,0%	111,5%	120%
in	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%
Operationele reserve	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%
Dekkingsgraad na vorming verplichte kapitalen	100,0%	103,0%	109,5%	118,0%
Benodigde dekkingsgraad voor (Invaardoelstelling 1)	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Beschikbaar voor overige doelstellingen	0,0%	3,0%	9,5%	18,0%
Beschikbaar voor solidariteitsreserve (Invaardoelstelling 2)	0,0%	3,0%	3,0%	3,0%
Beschikbaar voor compensatie in % belegd vermogen (Invaardoelstelling 3)	0,0%	0,0%	3,0%	3,0%
Extra verdelen over individuele pensioenvermogens (met 10 jaar spreiding)	0,0%	0,0%	3,5%	12,0%

Gevoeligheid dekingsgraad

Bij een dekingsgraad van 120% ontstaat het volgende beeld:

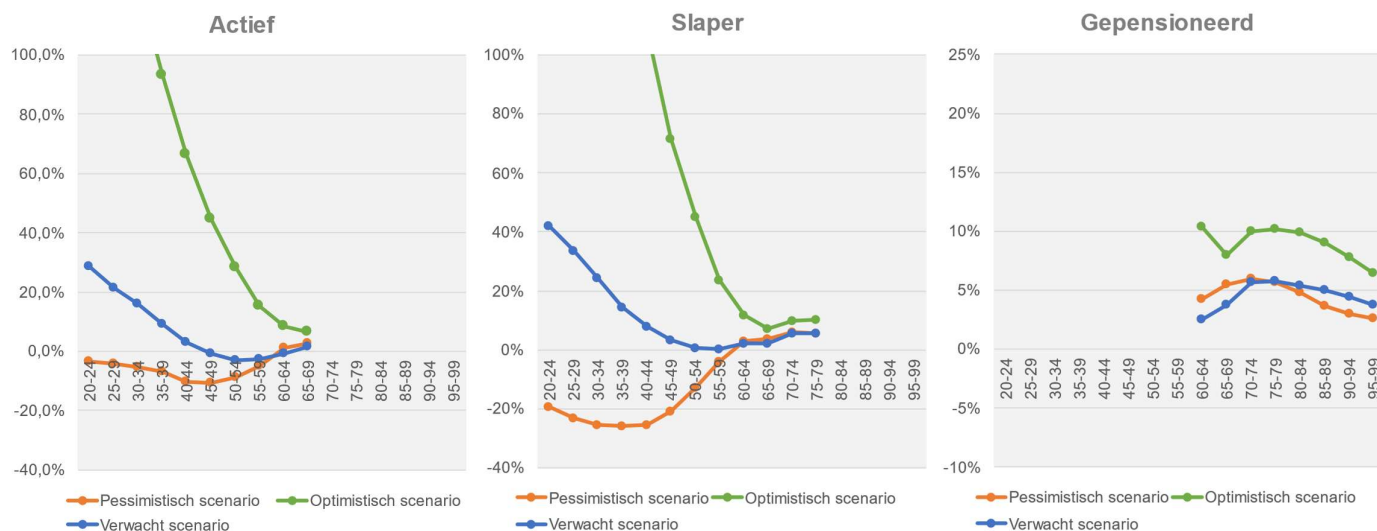

In tabelvorm:

leeftijdscohort	Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)			Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)			Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)		
	Verwacht scenario			Optimistisch scenario			Pessimistisch scenario		
	actief	slaper	gepensioneerd	actief	slaper	gepensioneerd	actief	slaper	gepensioneerd
20-24	27%	44%		187%	332%		-5%	-20%	
25-29	19%	36%		157%	281%		-6%	-23%	
30-34	14%	26%		126%	229%		-7%	-25%	
35-39	8%	17%		95%	170%		-9%	-25%	
40-44	3%	10%		72%	122%		-13%	-26%	
45-49	2%	6%		55%	83%		-11%	-21%	
50-54	2%	3%		41%	55%		-7%	-13%	
55-59	2%	3%		26%	32%		-3%	-4%	
60-64	4%	5%	6%	15%	18%	16%	1%	2%	3%
65-69	5%	6%	7%	12%	12%	12%	3%	4%	7%
70-74		9%	9%		14%	14%		8%	8%
75-79		10%	10%		14%	14%		7%	7%
80-84			9%			13%			7%
85-89			9%			12%			6%
90-94			7%			10%			5%
95-99			6%			9%			5%

- In het verwachte scenario is er bij een dekingsgraad van 120% voor de actieve deelnemers geen sprake van een achteruitgang in de verwachte pensioenbedragen.

Bij een dekingsgraad van 105% ontstaat het volgende beeld:

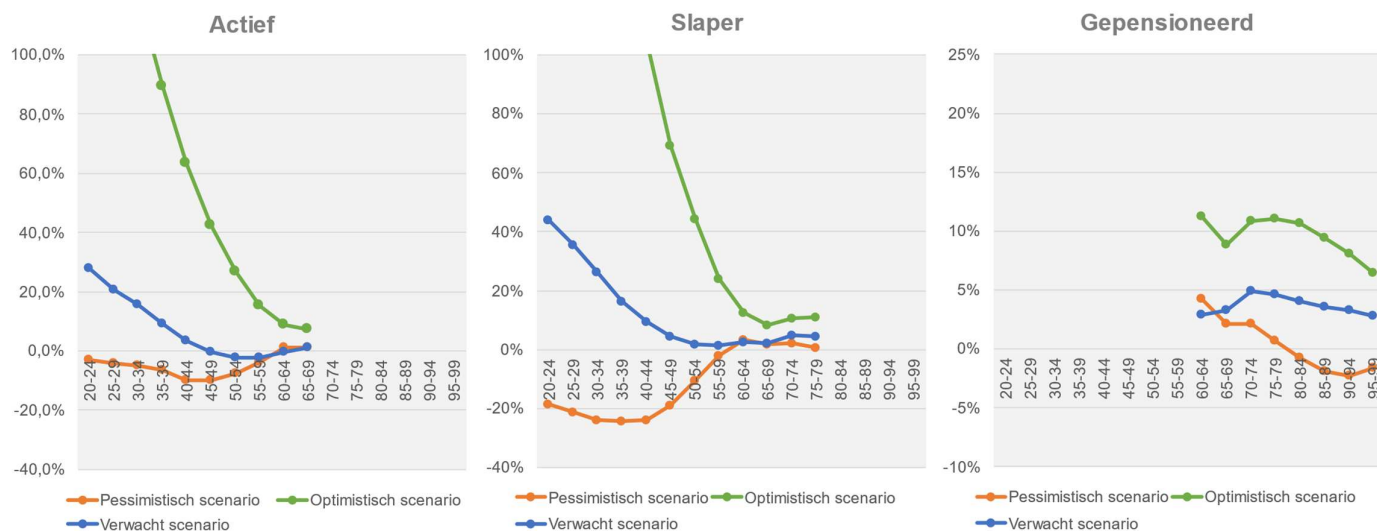

In tabelvorm:

leeftijdscohort	Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)			Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)			Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)		
	Verwacht scenario			Optimistisch scenario			Pessimistisch scenario		
	actief	slaper	gepensioneerd	actief	slaper	gepensioneerd	actief	slaper	gepensioneerd
20-24	29%	42%		188%	305%		-3%	-19%	
25-29	21%	34%		157%	257%		-4%	-23%	
30-34	16%	24%		124%	208%		-5%	-26%	
35-39	9%	15%		93%	153%		-7%	-26%	
40-44	3%	8%		66%	109%		-10%	-25%	
45-49	-1%	3%		45%	72%		-11%	-21%	
50-54	-3%	1%		28%	45%		-9%	-13%	
55-59	-3%	0%		15%	24%		-5%	-4%	
60-64	-1%	2%	2%	8%	12%	10%	1%	3%	4%
65-69	2%	2%	4%	7%	7%	8%	3%	4%	5%
70-74		6%	6%		10%	10%		6%	6%
75-79		6%	6%		10%	10%		6%	6%
80-84			5%			10%			5%
85-89			5%			9%			4%
90-94			4%			8%			3%
95-99			4%			6%			3%

- Bij een dekingsgraad van 105% neemt de achteruitgang voor actieve deelnemers toe ten opzichte van het FTK-contract. Er is geen ruimte om de compensatie vanuit het fondsvermogen te financieren en deze achteruitgang ongedaan te maken.

Bij een dekingsgraad van 102% ontstaat het volgende beeld:

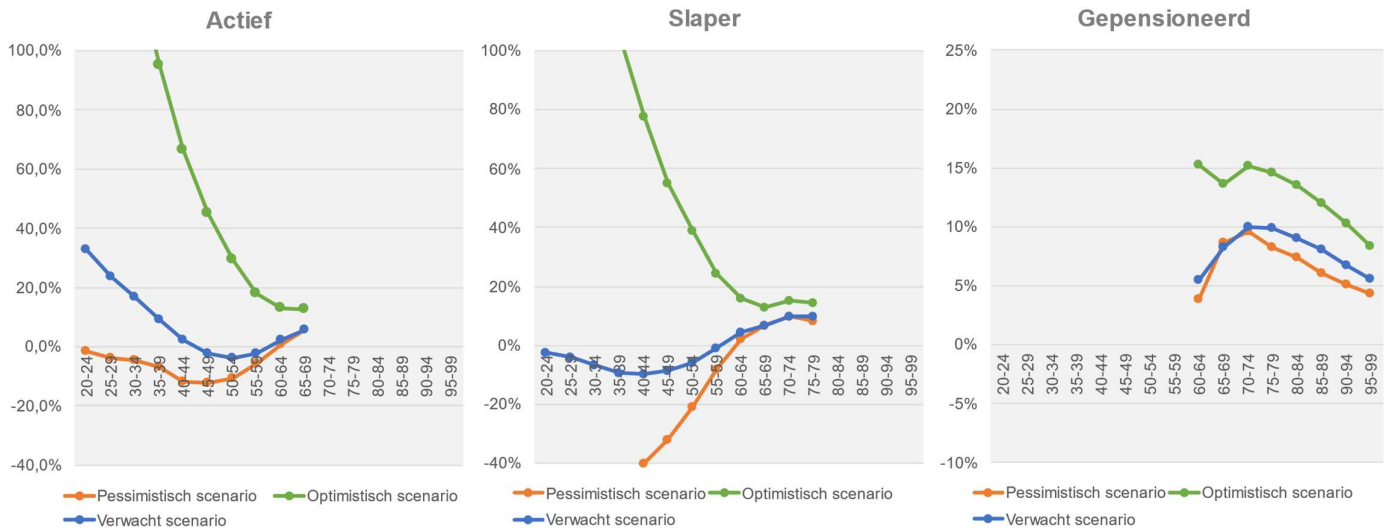
In tabelvorm:

leeftijdscohort	Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)			Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)			Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)		
	Verwacht scenario			Optimistisch scenario			Pessimistisch scenario		
	actief	slaper	gepensioneerd	actief	slaper	gepensioneerd	actief	slaper	gepensioneerd
20-24	28%	44%		183%	300%		-3%	-18%	
25-29	21%	36%		152%	253%		-4%	-21%	
30-34	16%	26%		120%	204%		-5%	-24%	
35-39	9%	16%		90%	150%		-7%	-24%	
40-44	3%	9%		63%	105%		-10%	-24%	
45-49	0%	5%		43%	69%		-10%	-19%	
50-54	-2%	2%		27%	44%		-8%	-10%	
55-59	-2%	1%		15%	24%		-4%	-2%	
60-64	0%	3%	3%	9%	13%	11%	1%	4%	4%
65-69	1%	2%	3%	7%	8%	9%	1%	2%	2%
70-74		5%	5%		11%	11%		2%	2%
75-79		5%	5%		11%	11%		1%	1%
80-84			4%			11%			-1%
85-89			4%			9%			-2%
90-94			3%			8%			-2%
95-99			3%			6%			-2%

- Bij een dekingsgraad van 102% is met name de achteruitgang van de gepensioneerden zichtbaar in het pessimistische scenario. De dekingsgraad biedt geen ruimte voor een initiële solidariteitsreserve. Als gevolg hiervan is er in de slechte scenario's geen of minder bescherming beschikbaar om een daling in de nominale uitkering op te vangen.

Gevoeligheid rente

Onderzocht is de gevoeligheid van de uitkomsten voor een **renteschok van plus 1%-punt**. Dit leidt tot de volgende resultaten:

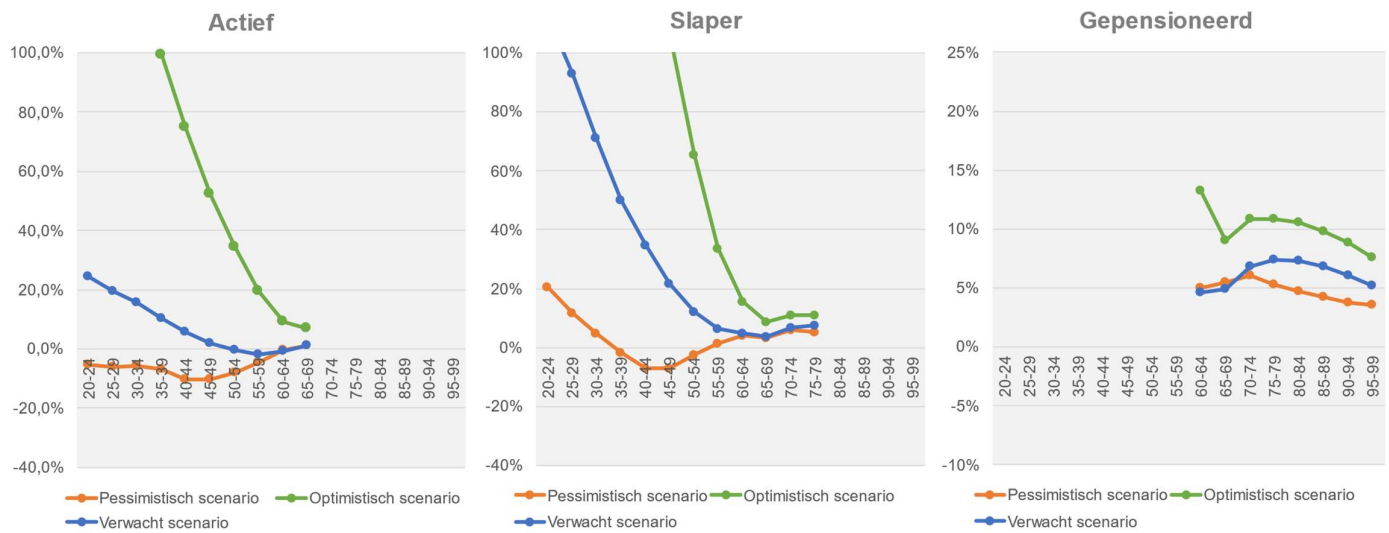

In tabelvorm:

leeftijdscohort	Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)			Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)			Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)		
	Verwacht scenario			Optimistisch scenario			Pessimistisch scenario		
	actief	slaper	gepensioneerd	actief	slaper	gepensioneerd	actief	slaper	gepensioneerd
20-24	33%	-2%		203%	185%		-2%	-46%	
25-29	24%	-4%		166%	162%		-4%	-46%	
30-34	17%	-7%		129%	137%		-5%	-46%	
35-39	9%	-9%		95%	105%		-7%	-44%	
40-44	2%	-10%		66%	78%		-12%	-40%	
45-49	-2%	-9%		45%	55%		-12%	-32%	
50-54	-4%	-6%		29%	39%		-11%	-21%	
55-59	-2%	-1%		18%	24%		-6%	-8%	
60-64	2%	5%	5%	13%	16%	15%	1%	2%	4%
65-69	6%	7%	8%	13%	13%	14%	6%	7%	9%
70-74		10%	10%		15%	15%		10%	10%
75-79		10%	10%		15%	15%		8%	8%
80-84			9%			14%			7%
85-89			8%			12%			6%
90-94			7%			10%			5%
95-99			6%			8%			4%

- Bij een hogere rente is het kapitaal bij invaren aanzienlijk lager voor jonge deelnemers. Dit betekent dat de verwachte pensioenuitkomsten voor slapers lager uit vallen.
- Bij een renteschok van +1%-punt verslechtert ook de relatieve verandering van het pensioenbedrag voor de actieve deelnemers. Het effect van de doorsneesystematiek is namelijk groter bij een hogere rente.

Een renteschok van minus 1%-punt leidt tot de volgende resultaten:

In tabelvorm:

leeftijdscohort	Verwacht scenario			Optimistisch scenario			Pessimistisch scenario		
	actief	slaper	gepensioneerd	actief	slaper	gepensioneerd	actief	slaper	gepensioneerd
	20-24	25%	112%		176%	524%		-5%	20%
25-29	20%	93%		154%	429%		-6%	12%	
30-34	16%	71%		126%	336%		-6%	5%	
35-39	10%	50%		99%	241%		-7%	-2%	
40-44	6%	35%		75%	165%		-10%	-7%	
45-49	2%	22%		52%	107%		-10%	-7%	
50-54	-1%	12%		34%	65%		-8%	-3%	
55-59	-2%	6%		19%	34%		-5%	1%	
60-64	-1%	5%	4%	9%	15%	13%	0%	4%	5%
65-69	1%	3%	5%	7%	9%	9%	1%	3%	5%
70-74		7%	7%		11%	11%		6%	6%
75-79		7%	7%		11%	11%		5%	5%
80-84			7%			10%			5%
85-89			7%			10%			4%
90-94			6%			9%			4%
95-99			5%			8%			4%

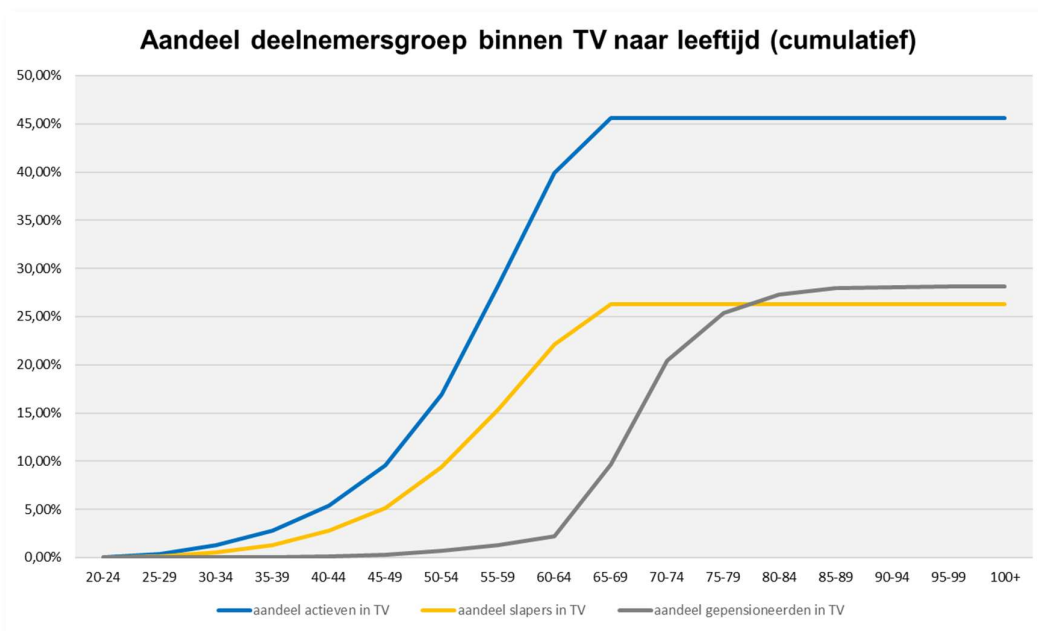
- Bij een lagere rente zijn de invaarkapitalen hoger, waardoor de verwachte pensioenbedragen voor de slapers toenemen.

DEEL 4: Evenwichtigheid

Cao-partijen hebben de effecten van de transitie integraal afgewogen, om te kunnen beoordelen of de transitie van een middelloonregeling naar een beschikbare premieregeling evenwichtig uitpakt voor alle groepen deelnemers: voor de actieve deelnemers, de premievrije deelnemers (slapers) en uitkeringsgerechtigden.

Ook zijn in deze afweging meegenomen: de gemaakte keuzes, met betrekking tot het type contract, wel of niet invaren en hoe te compenseren, de verdeling van het totale pensioenvermogen naar individuele pensioenvermogens, hoe de premie-inleg zich verhoudt tot het verwachte pensioen – ook naar de toekomst toe – en naar de vergelijking tussen de oude en de nieuwe regeling.

Voor inzicht in hoe de verschillende deelnemers- en leeftijdsgroepen zich tot elkaar verhouden binnen het pensioenfonds is onderstaand het aandeel per deelnemersgroep binnen de totale technische voorzieningen weergegeven naar leeftijd (cumulatief).

Actieve deelnemers profiteren van de mogelijkheden die de nieuwe pensioenregeling biedt, om sneller en meer vermogen uit te mogen delen, bij gunstige beleggingsrendementen. Doorrekening van veel verschillende scenario's laat zien dat de meeste deelnemers erop vooruitgaan en weinig risico lopen dat de ambitie niet wordt gehaald.

Actieve deelnemers betalen mee aan de collectieve risicodeling, van het risico op arbeidsongeschiktheid en het risico op overlijden. Daarmee gaat er minder geld naar de individuele pensioenvermogens toe, maar blijven werknemers of hun nabestaanden in deze omstandigheden wel verzekerd van een redelijke levensstandaard.

Actieve deelnemers die, naar verwachting, nadeel ondervinden van de nieuwe manier waarop pensioen voortaan opgebouwd gaat worden, zullen tijdens het invaren worden gecompenseerd. De hoogte van deze compensatie is mede afhankelijk van de hoogte van de dekkingsgraad op het moment van invaren.

De groep premievrije deelnemers binnen het pensioenfonds heeft de volgende kenmerken:

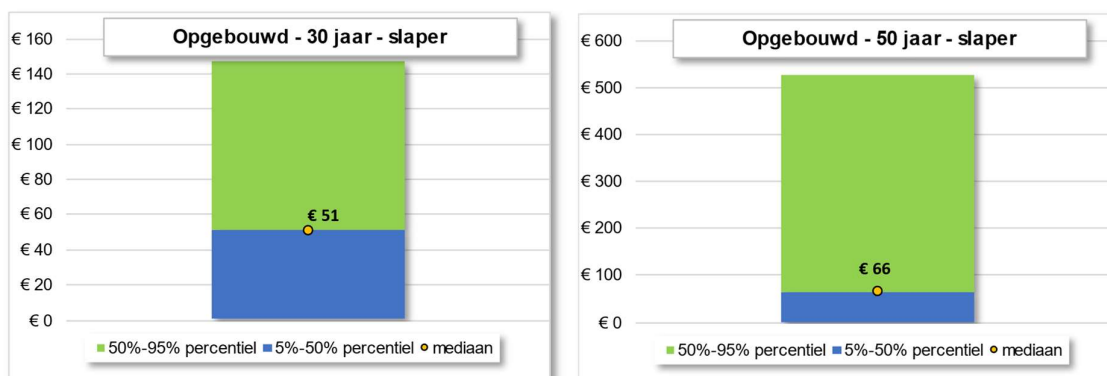
Kenmerken premievrije deelnemers			
Leeftijdscohort	Aantal	Gemiddelde leeftijd	Gemiddelde aanspraak* (jaarbasis)
18-22	43	22,3	127
23-27	189	25,8	522
28-32	417	30,6	822
33-37	673	35,7	1.153
38-42	900	40,7	1.471
43-47	1.181	45,6	1.786
48-52	2.053	50,8	1.776
53-57	2.708	55,5	1.787
58-62	2.764	60,4	1.956
63-67	2.184	65,3	1.745
Totaal	13.112	53,2	1.705

* NB In de meeste gevallen betreft dit het opgebouwde ouderdomspensioen; voor een deel van de premievrije deelnemers gaat het om een (bijzonder) partnerpensioen.

Voor jonge, gewezen deelnemers (slapers), kan het kapitaal bij invaren bij een hogere rente aanzienlijk lager liggen, met lagere verwachte pensioenuitkomsten tot gevolg. Deze jongeren bouwen naar alle waarschijnlijkheid bij een ander pensioenfonds pensioen op, nadat zij hun dienstverband in de betonproductenindustrie hebben beëindigd. Binnen het transitietraject van dat andere pensioenfonds zal de voor Bpf Beton premievrije deelnemer als actieve deelnemer worden meegenomen binnen de evenwichtigheidsafwegingen. Dit maakt dat cao-partijen geen aanleiding zien om hier in de regeling een voorziening voor te treffen.

Afhankelijk van de leeftijd en deelnameperiode van de premievrije deelnemer binnen Bpf Beton vormt de (toekomstige) pensioenopbouw binnen het andere pensioenfonds ook een groter deel van het totaal te bereiken pensioen. Voor jonge premievrije deelnemers en/of premievrije deelnemers met een korte deelnameperiode zijn de opgebouwde pensioenaanspraken beperkt van omvang.

Ter illustratie van de spreiding binnen de opgebouwde pensioenaanspraken is onderstaand voor de 30-jarige en 50-jarige slapers binnen Bpf Beton de verdeling tussen het 5de en het 95ste percentiel weergegeven. Getoonde bedragen zijn bruto per maand.

Uitkeringsgerechtigden zijn gebaat bij de instelling van een solidariteitsreserve, waarmee cao-partijen streven naar stabiliteit van de pensioenuitkeringen die al in zijn gegaan. Met gebruikmaking van deze reserve trachten cao-partijen te voorkomen dat pensioenuitkeringen gekort moeten worden. Cao-partijen hebben besloten om geen onderscheid te maken tussen een jonge en een oudere gepensioneerde. Als de beleggingsrendementen dat toelaten en er kan uitgedeeld worden, krijgt iedere uitkeringsrechtigde er evenveel bij.

Zie bijlage IV voor een weergave van het totale evenwichtigheidskader.

Effecten voor werkgevers

Uiteraard heeft de transitie naar het nieuwe pensioencontract ook effecten voor werkgevers. Het meest in het oog springende effect voor werkgevers is meer premiestabiliteit onder het nieuwe pensioencontract, zoals die al langer door cao-partijen wordt beoogd. Samen met de vakorganisaties blijven zij verantwoordelijk voor de jaarlijkse premiestelling.

Daarnaast dienen werkgevers zich ervan bewust te zijn:

- dat het pensioengevend salaris, conform de huidige regeling, per 1 januari van enig kalenderjaar bepalend is voor de hoogte van de premie en daarmee voor de inleg van werknemers in het pensioen gedurende het hele kalenderjaar. Met andere woorden: een tussentijdse loonsverhoging leidt niet tot een hogere inleg.
- dat zij evenals Bpf Beton een zorgplicht hebben ten aanzien van werknemers, voor wat betreft de informatieverstrekking over het nieuwe pensioencontract – met ondersteuning van Bpf Beton - en met betrekking tot keuzebegeleiding. Denk bijvoorbeeld aan de voorlichting over de mogelijkheid die werknemers krijgen, om per ingangsdatum pensioen te opteren voor een uitkering ineens.

Vrijwillig aangesloten werkgevers

Bij Bpf Beton zijn acht werkgevers vrijwillig aangesloten. Volgens de uitvoeringsovereenkomst, die zij met Bpf Beton hebben afgesloten, kan de vrijwillig aangesloten werkgever, die bezwaar heeft tegen ingrijpende wijzigingen voor de inhoud van de pensioenregeling, de overeenkomst opzeggen. Dit houdt in dat vrijwillig aangesloten werkgevers eenmalig de keuze hebben om de aansluiting bij Bpf Beton voort te zetten op vrijwillige basis of kunnen besluiten om elders een pensioenregeling onder te brengen.

Voortzetting op vrijwillige basis

Volgens de letterlijke tekst van artikel 150d van de Pensioenwet dienen vrijwillig aangesloten werkgevers een transitieplan op te stellen. Echter, is de betrokken werkgever van oordeel dat het transitieplan van sociale partners evenwichtig is, dan kan hij zich daar (gemotiveerd) bij aansluiten, zonder zelf een transitieplan op te hoeven stellen⁶.

Elders onderbrengen

Vrijwillig aangesloten werkgevers die overwegen om de pensioenregeling elders onder te brengen, dienen zich er bewust van te zijn dat pensioen een arbeidsvoorwaardelijke toezegging vormt. Voor een wijziging van deze arbeidsvoorwaardelijke toezegging is individuele instemming benodigd. Zij dienen tijdig op zoek te gaan naar alternatieven, waarbij een ondernemingsraad adviesrecht heeft. Dit vergt zowel een inhoudelijke afweging, als een procesmatig stappenplan.

De werkgeversvereniging BFBN licht, samen met Bpf Beton, de betrokken werkgevers tijdig over deze keuzes voor, met een in 2024 te organiseren themabijeenkomst.

Gedispenseerde werkgevers

Bpf Beton kent zowel volledig gedispenseerde werkgevers als gedeeltelijk gedispenseerde werkgevers. Voor deze werkgevers wordt het de vraag of zij deze vrijstelling willen/kunnen behouden. Zij kunnen pas in actie komen zodra er meer bekend is over het transitieproces bij Bpf Beton.

⁶ Zie Kamerstukken II 2022 / 23 36067 nr 89 (blok transitie) p. 12.

Gelijkwaardigheid

De pensioenregeling die deze werkgevers voor hun werknemers hebben getroffen, zijn in het verleden als gelijkwaardig beoordeeld aan de pensioenregeling van Bpf Beton. Op dit moment is nog onduidelijk welke onderdelen van het nieuwe pensioencontract betrokken gaan worden bij de gelijkwaardigheidstoets, naast de premie. Bovendien kan deze gelijkwaardigheid in het nieuwe pensioenstelsel van moment tot moment sterk gaan verschillen.

Overgangsrecht

Gedispenseerde werkgevers zitten met hun pensioenregeling vaak bij een verzekeraar. Voor verzekerde regelingen geldt een overgangsrecht. Dit overgangsrecht maakt het mogelijk om bestaande (progressieve) premiestaffels van voor 31 december 2022 te handhaven (art. 220e WTP). Dit geldt alleen voor het personeel dat reeds in dienst is. Voor personeel nieuw in dienst moet er dan voor de uiterste wettelijke transitiedatum een vlakke premieregeling komen.

Overige betrokken organen, adviseurs en belanghebbende partijen

Dit transitieplan is in werkgroepverband tot stand gekomen, met ondersteuning van Bpf Beton en advisering van WTW. Naast de overleggen van deze werkgroep heeft BPF Beton met regelmaat een breed overleg georganiseerd, om alle belanghebbende partijen op de hoogte te brengen van de inhoudelijke vorderingen en van de planning van het transitieproces.

Dankzij deze afstemming zijn alle belanghebbende partijen inhoudelijk op de hoogte van de beoogde regeling. Ook weten zij wanneer zij zelf aan de beurt zijn om een volgende stap in het transitieproces te zetten, opdat we gezamenlijk de beoogde invoeringsdatum van 1 januari 2026 halen. In onderstaand schema is weergegeven hoe tijdens het transitieproces de taken en bevoegdheden tussen belanghebbende partijen zijn verdeeld.

Sociale partners	Bestuur	Verantwoordingsorgaan	Raad van Toezicht
<ul style="list-style-type: none">• Type contract• Uitvoerder• Ambitie• Doelstelling solidariteitsreserve• Pensioenovereenkomst• Compensatie & invaren• Transitieplan en opdracht tot uitvoering	<ul style="list-style-type: none">• Risicohouding• Risicoanalyse / ERB• Invaren• Uitvoeringsovereenkomst• Beleid NPS• Optioneel: Transitie FTK en overbruggingsplan• Opdrachtbevestiging• Implementatieplan• Communicatieplan	<ul style="list-style-type: none">• horen:• risicohouding• advies:• Invaren• Uitvoeringsreglement• Optioneel: overbruggingsplan• Beleidskeuzes die effect op uitvoeringskosten hebben	<ul style="list-style-type: none">• horen:• risicohouding• toezicht:• Evenwichtige belangenafweging en adequate risicobeheersing• goedkeuring:• beleid t.a.v. aangaan en beëindigen uitvoeringsreglement• voorgenomen besluit tot invaren

Hoorrecht

Bij Bpf Beton hebben zich geen verenigingen gemeld om van het hoorrecht gebruik te maken. Onder het nieuwe pensioenstelsel geldt een wettelijk 'hoorrecht' voor verenigingen van gepensioneerden en voormalige deelnemers van pensioenfondsen. Deze verenigingen krijgen de mogelijkheid om aan sociale partners een oordeel te geven over het voorstel hoe de huidige pensioenen worden omgezet naar de nieuwe regels onder het nieuwe pensioenstelsel.

Er gelden wel een aantal wettelijke voorwaarden voor deze verenigingen om van het hoorrecht gebruik te maken. Dit zijn:

- Het moeten verenigingen zijn met volledige rechtsbevoegdheid;
- In hun statuten moet staan dat zij belangen van gepensioneerden en/of voormalige deelnemers behartigen;
- Zij moeten minimaal 1.000 gepensioneerden of voormalige deelnemers vertegenwoordigen, of 10% van alle gepensioneerden of voormalige deelnemers van het pensioenfonds.

BIJLAGE I: Wettelijk kader

In deze bijlage volgt een nadere toelichting op de wettelijke eisen, die aan een transitieplan worden gesteld. Cao-partijen spreken de verwachting uit dat zij aan al deze eisen hebben voldaan.

In artikel 150d, eerste lid Pw en nader uitgewerkt in artikel 44 Besluit uitvoering Pw en Wvb is voorgeschreven dat sociale partners in het transitieplan, in het kader van complete besluitvorming, minstens de volgende onderdelen opneemt:

- a. de doelstellingen van de transitie
- b. de kwantitatieve maatstaven voor de beoordeling van de doelstellingen, waartoe in ieder geval netto- dan wel bruto-profijt horen, en de uitkomsten daarvan die aanvaardbaar zijn;
- c. welke voorrangregels gelden voor de doelstellingen en maatstaven bij de uitvoering van de opdracht;
- d. bij uitvoering door pensioenfondsen: in hoeverre verschillende, positieve en negatieve, financiële en economische omstandigheden zijn verkend en in welke situaties de afgesproken doelstellingen, voorrangregels en maatstaven zonder meer gelden en geen nadere besluitvorming nodig is
- e. bij uitvoering door pensioenfondsen: het niveau van de dekkingsgraad vanaf wanneer de financiële positie van een pensioenfonds dusdanig is dat de gemaakte afspraken uit het transitieplan niet meer toereikend zijn, een onderbouwing van de berekening van deze dekkingsgraad, de alternatieve afspraken die van toepassing zijn indien het pensioenfonds een dergelijke dekkingsgraad heeft en, indien van toepassing, de procedure die voor deze situatie is afgesproken.

Indien de financiële positie van een fonds dusdanig is dat de gemaakte afspraken uit het transitieplan niet meer toereikend zijn als bedoeld in bovenstaande onderdeel e, en nieuwe afspraken zijn gemaakt, zendt de werkgever het gewijzigde transitieplan binnen twee weken na afronding aan het pensioenfonds. Het fonds stelt het gewijzigde transitieplan op zijn website beschikbaar voor de deelnemer, gewezen deelnemer, gewezen partner en pensioengerechtigde.

Artikel 150d, tweede lid Pw bepaalt vervolgens dat een transitieplan naast hiervoor genoemde complete besluitvorming in ieder geval ook nog de hieronder opgenomen specifieke onderdelen moet bevatten:

- f. Het karakter van de gewijzigde pensioenovereenkomst
Hierbij wordt verwezen naar de drie soorten premieregelingen in artikel 10 Pensioenwet: de solidaire premieovereenkomst, de flexibele premieovereenkomst of de premie-uitkeringsovereenkomst (indien de pensioenuitvoerder een verzekeraar is).
- g. De wijze waarop wordt omgegaan met opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten
Hiermee wordt bedoeld of sociale partners het pensioenfonds zullen verzoeken de waarde van de pensioenaanspraken en pensioenrechten via een interne collectieve waardeoverdracht aan te wenden bij het pensioenfonds overeenkomstig de gewijzigde pensioenovereenkomst (artikel 150m Pw). Bij de aanwending van pensioenfondsvermogen bij invaren, gelden nog nadere wettelijke eisen zoals bepaald in de artikelen 150n en 150o

Pensioenwet. Zie hiervoor de factsheet Omrekenmethoden en aanwenden vermogen pensioenfonds bij invaren.

Sociale partners die geen invaarverzoek doen, zullen hiervan een onderbouwing moeten opnemen in het transitieplan. Uit de onderbouwing in het transitieplan wordt duidelijk welke belangen zijn gewogen en waarom invaren onevenredig ongunstig wordt geacht.

- h. De effecten van de wijziging van de pensioenovereenkomst en de wijze waarop wordt omgegaan met opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten voor deelnemers, gewezen deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden berekend per leeftijdscohort, op de wijze vastgelegd in artikel 150e
Dat betreffen de netto-profijt effecten en de berekening van pensioenverwachtingen.
- i. De gemaakte afspraken over compensatie
Het betreft een beschrijving van de gemaakte afspraken over compensatie in enige vorm. Bijvoorbeeld in de vorm van toekenning van extra pensioenaanspraken aan deelnemers of compensatie buiten het pensioendomein. Onderdeel van deze afspraken kan ook zijn dat sociale partners een verzoek bij het pensioenfonds doen om een deel van het vermogen aan te wenden voor compensatie.
- j. Indien afspraken zijn gemaakt over compensatie in de vorm van het toekennen van extra pensioenaanspraken aan deelnemers, het financieringsplan voor deze compensatie waarbij inzichtelijk wordt gemaakt in welke mate elke bron ingezet zal worden
Compensatie kan worden gefinancierd door een opslag op de premie. De wetgeving voorziet tijdelijk in extra fiscale ruimte voor premie-inleg voor compensatie. Financiering kan ook door aanwending van het pensioenvermogen. Voor beide financieringsbronnen gelden er voorwaarden en beperkingen. In het transitieplan wordt het financieringsplan beschreven en in welke mate elke bron wordt ingezet. Voorts geldt dat op grond van artikel 150n Pw, het pensioenvermogen alleen mag worden aangewend voor compensatie als sociale partners het pensioenfonds daarom verzoeken.
- k. Voor zover van toepassing, de gemaakte afspraken over de initiële vulling van de solidariteitsreserve of risicodelingsreserve
Het gaat om het aanwenden van pensioenvermogen voor het vullen van deze twee reserves indien de sociale partners in de pensioenovereenkomst daarvoor kiezen. In artikel 150n Pw is bepaald dat een pensioenfonds het pensioenvermogen, onder voorwaarden, kan aanwenden voor de initiële vulling van de solidariteitsreserve of risicodelingsreserve, als sociale partners daarom verzoeken.

BIJLAGE II: Schematische samenvatting NPC

Onderdeel	Huidige regeling	Nieuwe regeling	Status
1. Ambitie	70% van het gemiddelde (geïndexeerde) bruto inkomen	Vervangingsratio van 70% van het gemiddelde (geïndexeerde) bruto inkomen, met een bandbreedte van +/- 3%-punt	Voorlopig besluit
2. Type contract	Solidaire DB-regeling	Solidaire premiereregeling	Voorlopig besluit
Pensioenregeling	Middelloonregeling beoogd 1,875% van de pensioengrondslag	Beschikbare premiereregeling. Opbouw pensioenkapitaal op basis van leeftijds-onafhankelijke spaarpremie. Spaarpremie wordt afgeleid van de premiehoogte in onderdeel 9.	Wettelijke wijziging
Toetredingsleeftijd	21 jaar <i>Per 1-1-2024 aangepast naar 18 jaar</i>	18 jaar	Wettelijke wijziging
Franchise	€ 16.322 (2023)	€ 16.322 (2023)	Voorlopig besluit
Pensioengevend salaris	Vaste jaarsalaris inclusief vakantietoeslag en eindejaarsuitkering	Vaste jaarsalaris inclusief vakantietoeslag en eindejaarsuitkering	Voorlopig besluit
Maximaal pensioengevend salaris	€ 66.956 (2023)	€ 66.956 (2023)	Voorlopig besluit
Pensioengrondslag	Pensioengevend salaris minus franchise	Pensioengevend salaris minus franchise	Voorlopig besluit
Excedentregeling	Vrijwillige regeling voor salaris boven max pensioengevend salaris.	Gaat geen deel uitmaken van het nieuwe pensioencontract en houdt op te bestaan per datum invaren.	Definitief besluit
Verplichtstelling	Werknemers in dienst in Betonproductenindustrie	Werknemers in dienst in Betonproductenindustrie	Voorlopig besluit
Vrijwillige aansluitingen	Vrijwillige aansluiting onder voorwaarden mogelijk	Vrijwillige aansluiting onder voorwaarden mogelijk	Voorlopig besluit
3. Pensioenuitvoerder	BPF Beton	BPF Beton	Voorlopig besluit
4. Invaren	--	Ja	Voorlopig besluit

5. Voortzetten risicodekking na ontslag (premievrij)	Nvt aangezien huidige regeling een opgebouwd levenslang partnerpensioen kent, wat blijft staan bij ontslag.	<ul style="list-style-type: none"> • 6 maanden na ontslag • Gedurende WW periode 	Wettelijke wijziging
6. Dekking bij arbeidsongeschiktheid	Op basis van huidige 6 klassensysteem	Op basis van huidige 6 klassensysteem	Nog te bepalen
7. Solidariteitsreserve	Niet van toepassing, solidariteit via buffers en dekkingsgraad	Van toepassing primair om reeds ingegane uitkeringen te stabiliseren én secundair om het macro langlevens risico op te vangen	Voorlopig besluit
8. Partnerpensioen (dekking voor pensionering)	70% van het opgebouwde ouderdomspensioen opbouwbasis of te bereiken ouderdomspensioen bij overlijden.	28,5% van het pensioengevend salaris risicobasis	Voorlopig besluit
Partnerpensioen (dekking na pensionering)	Levenslang partnerpensioen: 70% van het levenslang ouderdomspensioen.	Levenslang partnerpensioen: 70% van de verwachte pensioenuitkering.	Voorlopig besluit
Wezenpensioen	14% van het ouderdomspensioen (28% bij overlijden beide ouders) tot 18 jaar (of 27 jaar bij volgen beroepsopleiding)	20% van het partnerpensioen tot wettelijk bepaalde eendleeftijd van 25 jaar	Voorlopig besluit
9. Premiehoogte	Totale premie: 19,2% van de loonsom = 30,3% van de pensioengrondslag	Totale premie: 30,3% van de pensioengrondslag (peildatum 30 juni 2023)	Voorlopig besluit
10. Compensatie afschaffing doorsneepremie			
11. Voorrangregels besteding eigen vermogen pensioenfonds			
12. Risicohouding	Door het bestuur van het pensioenfonds vastgesteld	Door het bestuur van het pensioenfonds vast te stellen	Nog te bepalen

BIJLAGE III: Begrippenlijst

Begrippenlijst Transitie

AFM	De Autoriteit Financiële Markten. Deze autoriteit zie toe op de communicatie rond het nieuwe pensioencontract.
AOW	Iedereen die Nederland woont of werkt, bouwt automatisch AOW op. Dat is geregeld in de Algemene Ouderdoms Wet. De nieuwe regels van het Pensioenakkoord zijn van invloed op de AOW. Zo werd in het Pensioenakkoord afgesproken dat de AOW-leeftijd minder snel stijgt.
Dekkingsgraad	De dekkinggraad van een pensioenfonds geeft aan of het fonds over voldoende vermogen beschikt om alle pensioenen uit te kunnen keren, ook in de toekomst. De dekkinggraad wordt berekend door alle bezittingen van het fonds op te tellen en vervolgens te delen door alle pensioenverplichtingen. Dat is de waarde van de pensioenaanspraken van alle deelnemers bij elkaar opgeteld. De dekkinggraad wordt uitgedrukt in een percentage. De <i>beleidsdekkinggraad</i> is het gemiddelde van de laatste twaalf maandelijkse dekkinggraden.
DNB	De Nederlandsche Bank
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst voor de <i>Betonproductenindustrie</i> .
Flexibele premieregeling	In het nieuwe pensioenstelsel kan voor een flexibele premieregeling worden gekozen of voor een solidaire premieregeling. Een flexibele premieregeling biedt de meeste flexibiliteit en (individuele) keuzevrijheid.
Franchise	Dit is het deel van je <i>pensioengevend salaris</i> waarover je geen pensioen opbouwt. Hierover betaal je ook geen <i>premies</i> . Bij de opbouw van je pensioen houden we er rekening mee dat je straks AOW van de overheid krijgt. Daarom gebruiken wij een <i>franchise</i> .
FTK	Financieel toetsingskader. Dit is het wettelijke kader dat onder het oude pensioenstelsel van toepassing was. Contracten onder dit regime worden FTK-contracten genoemd.
Gewezen deelnemer	Je bouwt geen pensioen meer bij het <i>pensioenfonds</i> op. Je bent namelijk uit dienst bij je <i>werkgever</i> , maar nog niet met pensioen.
Hoorrecht	Onder het nieuwe pensioenstelsel geldt een wettelijk 'hoorrecht' voor verenigingen van gepensioneerden en voormalige deelnemers van pensioenfonds. Deze verenigingen krijgen de mogelijkheid om een oordeel te geven over het transitieplan van de sociale partners.

Invaren	Met het invaren worden uw pensioenrechten en -aanspraken verhuisd (overgedragen) naar de nieuwe pensioenregeling. Dit is een vorm van waardeoverdracht. In het nieuwe pensioencontract wordt het vermogen van het fonds over individuele pensioenvermogens verdeeld. U krijgt dus ook een eigen pensioenvermogen.
Lifecycle beleggen	Jongeren kunnen meer beleggingsrisico lopen dan ouderen, omdat hun vermogen nog heel lang kan renderen. Bij lifecycle beleggen wordt hier rekening mee gehouden. Naarmate u ouder wordt, loopt u minder beleggingsrisico.
Nabestaandenpensioen	Nabestaandenpensioen is het pensioen voor uw partner en kinderen als u overlijdt.
Opbouwfase	De opbouwfase is de periode waarin u pensioen opbouwt. In Nederland wordt er gemiddeld zo'n 45 jaar pensioen opgebouwd. Het is de periode vanaf dat u start met werken totdat u met pensioen gaat.
Ouderdomspensioen	Ouderdomspensioen is het pensioen dat u opbouwt bij Bpf Beton. Dit pensioen komt bovenop de AOW-uitkering en wordt daarom ook wel aanvullend pensioen genoemd.
Partner	Als partners worden onder het nieuwe pensioencontract aangemerkt: geregistreerd partners en degenen die een gezamenlijke huishouding voeren, in een duurzame relatie. Dat valt aan te tonen met een notariële samenlevingsovereenkomst of een gezamenlijk ondertekende samenlevingsverklaring, in te dienen bij het pensioenfonds.
Pensioenakkoord	het Pensioenakkoord bevat de (landelijke) afspraken die de regering, werkgevers en werknemers in 2019 hebben gemaakt over door te voeren veranderingen in het pensioenstelsel.
Pensioengevend salaris	Dit is het salaris dat meetelt voor de opbouw van uw pensioen: <ul style="list-style-type: none"> • 12 keer uw vaste bruto <i>maandsalaris</i> of 13 keer het bruto <i>vaste periode salaris</i> (4-weken salaris) • uw vakantiegeld: dat is 8% van 12 keer uw vaste bruto <i>maandsalaris</i> of 8% van 13 keer het bruto <i>vaste periode salaris</i> • uw eindejaarsuitkering volgens de <i>cao</i>. • uw <i>pensioengevend salaris</i> is voor de pensioenopbouw. Dit salaris wordt jaarlijks gemaximeerd op basis van een fulltime dienstverband. Is uw <i>pensioengevend salaris</i> hoger dan dit maximumbedrag? Dan bouwt u over het meerdere geen pensioen op in deze pensioenregeling.
Pensioengrondslag	Uw <i>pensioengrondslag</i> is uw <i>pensioengevend salaris</i> verminderd met de <i>franchise</i> . De <i>pensioengrondslag</i> is dus de basis voor de opbouw van uw pensioen.
Pensioenpremie	Pensioenpremie is het bedrag dat maandelijks door uw werkgever wordt afgedragen aan Bpf Beton. In de betonproductenindustrie legt de werkgever $\frac{2}{3}$ van de premie in en de werknemer $\frac{1}{3}$ van de premie.

Het pensioenfonds belegt het geld dat wordt ingelegd.

P-set	DNB stelt ieder kwartaal officiële scenariosets beschikbaar. Dit zijn de uniforme scenariosets waarmee sociale partners en Bpf Beton moeten rekenen. De P-set bevat scenario's met toekomstige economische ontwikkelingen, ten behoeve van prognose berekeningen.
Premievrije pensioenopbouw	Bent u arbeidsongeschikt? Dan kunt u pensioen blijven opbouwen. U betaalt dan geen premie.
Projectierendement	Het verwachte rendement in de komende jaren.
Risicohouding	De (door Bpf Beton vastgestelde) mate waarin deelnemers van een leeftijdscohort bereid zijn om beleggingsrisico's te lopen en kunnen dragen, gegeven de kenmerken van dit cohort.
Risicovrije rentetermijnstructuur	Een rentetermijnstructuur laat in de vorm van grafiek zien hoe hoog de vergoeding is als iemand zijn geld uitleent. Uitleenen op langere termijn levert vaak een hogere vergoeding op. DNB publiceert iedere maand de rentetermijnstructuur die pensioenfondsen moeten hanteren voor de bepaling van de dekkingsgraad. Dit wordt de risicovrije rentetermijnstructuur genoemd, omdat hij wordt gebaseerd op de risicovrije marktrentes, die op de Europese financiële markten zijn waargenomen.
Sociale partners	Sociale partners is een ander woord voor werkgeversorganisaties en vakorganisaties.
Solidaire premieregeling	In het nieuwe pensioenstelsel kan voor een flexibele premieregeling worden gekozen of voor een solidaire premieregeling. De solidaire premieregeling bevat meer collectieve kenmerken (zoals een uniforme beleggingsmix en collectieve risicodeling) en minder individuele keuzevrijheid. Ook voorziet deze regeling standaard in een solidariteitsreserve.
Spaarpremie	De spaarpremie is de netto premie die resteert, nadat de risicopremies en kostenopslagen op de ingelegde (bruto) premie zijn ingehouden.
SPC	Solidaire pensioencontract. Contracten die onder het nieuwe pensioenstelsel vallen, worden SPC-contracten genoemd.
Technische voorziening	De voorziening die wordt gevormd om alle uit de pensioenregeling voortvloeiende onvoorwaardelijk pensioenverplichtingen te kunnen nakomen.
Toeslagverlening	Toeslagverlening betekent dat het pensioen dat deelnemers hebben opgebouwd wordt verhoogd. Ook de uitkeringen van gepensioneerden gaan dan omhoog. De hoogte van de dekkingsgraad bepaalt met hoeveel de pensioenen verhoogd kunnen worden.

Transitie	Met de transitie wordt de overstap naar de nieuwe premiereregeling bedoeld, inclusief alle afspraken over invaren, indexatie en eventuele compensatie.
Transitieplan	Het transitieplan beschrijft de overstap naar de nieuwe pensioenregeling.
Q-set	DNB stelt ieder kwartaal officiële scenariosets beschikbaar. Dit zijn de uniforme scenariosets waarmee sociale partners en Bpf Beton moeten rekenen. De Q-set is een set met scenario's waarin toekomstige ontwikkelingen geen rol spelen. Toepassing van deze set maakt een vergelijking tussen de oude en de nieuwe pensioenregeling mogelijk (waarderingsberekeningen).
Uitkeringsfase	De uitkeringsfase is de periode waarin het opgebouwde pensioen wordt uitgekeerd. De uitkeringsfase begint als u met pensioen gaat.
Uitruil	Onder de huidige middelloonregeling biedt het <i>pensioenfonds</i> de keuze om uw opgebouwde <i>ouderdomspensioen</i> en <i>partnerpensioen</i> uit te ruilen. Deze uitruilmogelijkheid vervalt naar de toekomst toe, aangezien het partnerpensioen in de jaren voor pensionering niet langer wordt opgebouwd, maar verzekerd op risicobasis. Hier komt een andere keuze voor in de plaats. Van uw individuele pensioenvermogen op de pensioendatum kunt u naar keuze ouderdomspensioen en partnerpensioen inkopen – in de door u gewenste verdeling - of alleen ouderdomspensioen.
UPO	Als u <i>deelnemer</i> bent aan de pensioenregeling van het <i>pensioenfonds</i> ontvangt u een Uniform Pensioenoverzicht (ook wel <i>UPO</i> genoemd). Dit is een jaarlijks overzicht van uw pensioen dat u heeft opgebouwd bij het <i>pensioenfonds</i> . Alle pensioenuitvoerders gebruiken hetzelfde overzicht, zodat u gemakkelijk optellingen kunt maken.

Vervangingsratio	De vervangingsratio geeft de verhouding weer tussen de (verwachte) pensioenuitkering, inclusief AOW en het salaris. De vervangingsratio wordt zowel voor het nieuwe pensioencontract als voor de huidige middelloonregeling berekend, om met elkaar te kunnen vergelijken. Hierbij wordt niet alleen naar de periode tot pensioendatum gekeken, maar naar de hele uitkeringsperiode tot overlijden, met in begrip van koopkrachtbehoud na pensionering. Dit wordt de (naar overlevingskans) gewogen vervangingsratio genoemd. Deze berekening van de vervangingsratio wordt gemaakt aan de hand van de P-set van DNB (zie elders in deze begrippenlijst).
Waardeoverdracht	<i>Waardeoverdracht</i> betekent dat u het pensioen dat u bij een vorige <i>werkgever</i> hebt opgebouwd meeneemt naar de pensioenuitvoerder van uw huidige <i>werkgever</i> . U neemt uw oude pensioen dus mee.
WTP	Wet Toekomst Pensioenen

BIJLAGE IV: Evenwichtigheidskader

Inleiding

De overgang naar het nieuwe pensioenstelsel vraagt om een eigen kader dat helpt in de beoordeling van het ontwerp van het nieuwe pensioencontract. In dit kader wordt antwoord gegeven op de volgende vragen.

- Wat wordt door partijen als belangrijk ervaren?
- Welke zaken moeten niet vergeten worden in de beoordeling?
- Wanneer is volgens partijen sprake van een evenwichtige transitie naar een nieuwe pensioenregeling?

Bij de start van het WTP-traject is binnen de werkgroep een kaderstelling opgesteld waarin de volgende lange termijn doelstellingen zijn geformuleerd:

Lange termijn doelstellingen	
Toekomstbestendigheid	Het nieuwe pensioencontract draagt bij aan de houdbaarheid van de verplichtstelling van de pensioenregeling in de betonproductenindustrie
Uitvoerbaarheid	Complexiteit in de regeling dient zoveel als mogelijk voorkomen te worden, aangezien dit resulteert in verzwaring van de administratieve taken (foutgevoeliger en duurder).
Uitlegbaarheid	Deelnemers begrijpen de nieuwe regeling en de regeling is passend voor de deelnemers
Evenwichtigheid	Belangen van verschillende deelnemersgroepen dienen evenwichtig te worden afgewogen. Zowel de transitie als de nieuwe regeling zijn evenwichtig voor alle belanghebbenden.
Governance	Een duidelijke verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen fonds (+organen) en sociale partners
Haalbaarheid	Het transitieplan en de daar in geschetste tijdlijnen dienen haalbaar te zijn voor het fonds. Daarbij is van belang dat beloftes kunnen worden waargemaakt.
Compliance	De nieuwe regeling dient te voldoen aan de wetgeving en aan de lagere regelgeving (Algemene Maatregelen van Bestuur).

De nieuw te vormen pensioenregeling moet hierbinnen passen. Gegeven dat deze kaders meer kwalitatief van aard zijn, zijn op een later moment ook enkele kwantitatieve toetscriteria toegevoegd. Deze zijn uitgewerkt in deze notitie. De kwalitatieve kaderstelling en de kwantitatieve toetscriteria vormen samen het beoordelingskader dat de besluitvorming in zijn geheel ondersteunt.

De kwantitatieve invulling bestaat onder meer uit enkele maatstaven, waardoor de diverse benodigde (tussentijdse) besluiten zo objectief mogelijk genomen kunnen worden. Een belangrijk onderdeel hiervan is een nadere uitwerking van wat door de bij Bpf Beton betrokken partijen onder het begrip evenwichtigheid wordt verstaan.

Wat wordt verstaan onder evenwichtigheid?

De overgang naar het nieuwe pensioenstelsel betekent twee grote wijzigingen. In de eerste plaats wordt een nieuwe pensioenregeling ontworpen passend binnen wet- en regelgeving van het nieuwe stelsel. In de tweede plaats worden de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten vanuit het huidige stelsel omgezet naar het nieuwe stelsel. Dit zijn twee onderdelen die voor de huidige deelnemerspopulatie onlosmakelijk verbonden zijn.

Bpf Beton wil een passende pensioentoezegging voor de huidige generatie, maar ook voor toekomstige generaties. Bij het beoordelen van het ontwerp wordt onder meer ook gekeken naar de effecten voor de huidige populatie per leeftijdscohort. Dit betekent dat er verschillen tussen deelnemers kunnen ontstaan, maar dat de effecten per leeftijdscohort vergelijkbaar zijn. Als verschillen per cohort geaccepteerd worden, moet dit onderbouwd worden vanuit een perspectief van evenwichtigheid.

De overgang naar het nieuwe pensioenstelsel betekent dat de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten worden omgezet naar een persoonlijk pensioenkapitaal per deelnemer. De wijze waarop deze verdeling plaatsvindt, moet evenwichtig en te onderbouwen zijn.

In de overweging hoe te kijken naar evenwichtigheid is ook de uitwerking van de huidige pensioenregeling tot op heden betrokken. De volgende vraag is hierbij onderzocht: zijn de bij het pensioenfonds betrokken partijen van mening dat de uitwerking van besluitvorming tot op heden meegenomen zou moeten worden in de beoordeling van de evenwichtigheid. Met andere woorden, wordt bij de beoordeling van de evenwichtigheid van de nieuwe pensioenregeling alleen naar de toekomst (prospectief) gekeken of niet?

In beginsel bekijkt het pensioenfonds bij de beoordeling van de evenwichtigheid alleen naar de toekomst en is een belangrijk uitgangspunt dat besluiten in het verleden evenwichtig tot stand zijn gekomen, gegeven de kennis, omstandigheden en wetgeving op dat moment. Besluitvorming en ontwikkelingen in het verleden hebben dan ook invloed gehad op het pensioen dat nu is opgebouwd/ingegaan.

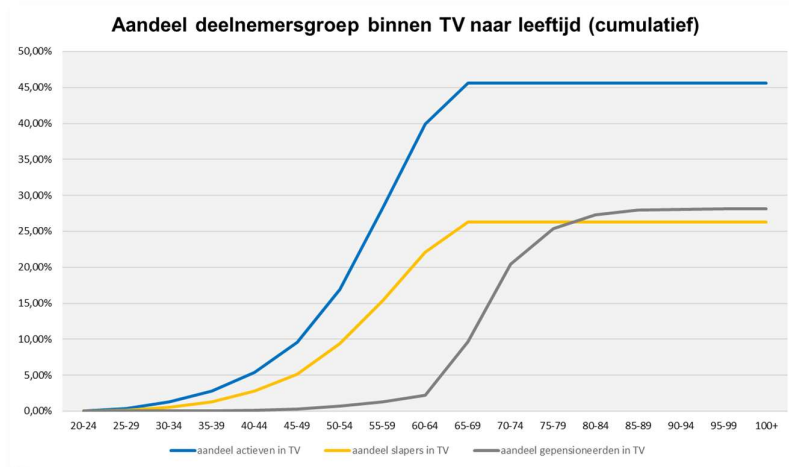
De algehele conclusie is dat besluiten met betrekking tot wijzingen op het gebied van pensioen in het verleden evenwichtig zijn genomen. Bpf Beton is dan ook van mening dat voor de beoordeling van de nieuwe pensioenregeling en de invaarregels prospectief gekeken gaat worden. In bijlage 2 is opgenomen hoe Bpf Beton tot deze afweging is gekomen.

Om de evenwichtigheid zo objectief mogelijk te kunnen onderbouwen, heeft Bpf Beton het onderwerp als volgt uitgewerkt:

- 1 Welke stakeholders worden onderkend en welke belangen zijn te onderscheiden?
- 2 Welke principes zijn te benoemen en kunnen die vertaald worden naar criteria?
- 3 Welke onderdelen zijn cruciaal voor de beoordeling van de evenwichtigheid?
Veel kleine besluiten worden genomen, maar die zijn onderdeel van een paar hoofdonderdelen, die gekoppeld kunnen worden aan de te onderscheiden belangen.
- 4 Op welke wijze wordt evenwichtigheid gedurende het traject vastgelegd en meegewogen, welke documentatie en koppeling met gedefinieerde stakeholders?

1. Welke stakeholders worden onderkend en welke belangen zijn te onderscheiden?

Voor inzicht in hoe de verschillende deelnemers- en leeftijdsgroepen zich tot elkaar verhouden binnen het pensioenfonds is onderstaand het aandeel per deelnemersgroep binnen de totale technische voorzieningen weergegeven naar leeftijd (cumulatief)

Per deelnemersgroep worden hierna de diverse belangen beschreven

a. Actieve deelnemers

De effecten van (de overgang naar) de nieuwe pensioenregeling kunnen binnen deze groep door afwijkende deelnemerskenmerken van elkaar verschillen. Het is dan ook belangrijk om bij de evenwichtigheidsbeoordeling rekening te houden met die kenmerken en de impact hiervan op de uitkomsten inzichtelijk te hebben. Bij de evenwichtigheids-beoordeling wordt onderscheid gemaakt naar leeftijd, inkomensniveau en de duur van het deelnemerschap.

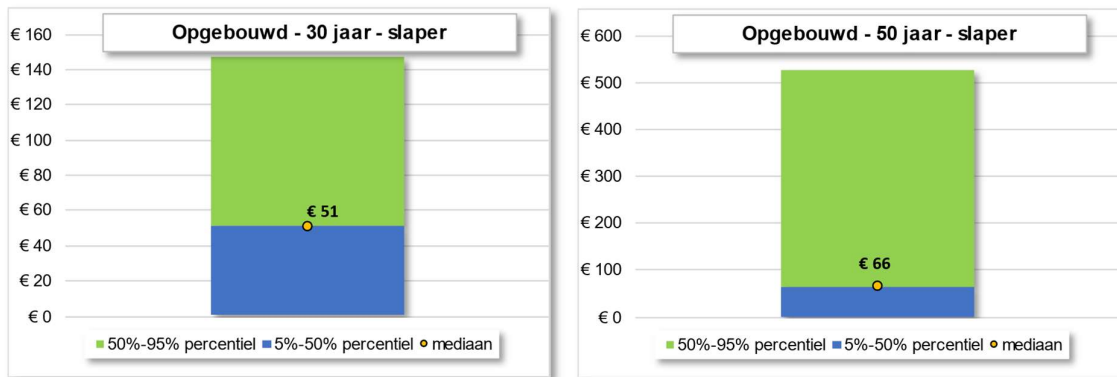
Arbeidsongeschikte deelnemers worden niet als aparte stakeholders gezien, maar worden in de beoordeling op dezelfde manier meegenomen als actieven. Vanwege de voortgezette, premievrije opbouw delen de arbeidsongeschikte deelnemers de belangrijkste kenmerken ook met de actieven.

Het belang van de actieve en arbeidsongeschikte deelnemers ligt voornamelijk in de opbouw van een voldoende ruim en zeker persoonlijk pensioenkapitaal, waaruit op de pensioendatum een levenslang ouderdomspensioen volgt dat voldoet aan de ambitie van sociale partners.

b. Premievrije deelnemers

Binnen de werkgroep worden voor premievrije deelnemers geen afzonderlijke belangen onderscheiden. Het uitgangspunt is dat deze premievrije deelnemers naar alle waarschijnlijkheid binnen een ander pensioenfonds als actieve deelnemer pensioen opbouwen. Binnen het transitietraject van dat andere pensioenfonds zal de voor Bpf Beton premievrije deelnemer als actieve deelnemer (met bovengenoemde belangen) worden meegenomen binnen de evenwichtigheidsafwegingen. Afhankelijk van de leeftijd en deelnameperiode van de premievrije deelnemer binnen Bpf Beton vormt de (toekomstige) pensioenopbouw binnen het andere pensioenfonds ook een groter deel van het totaal te bereiken pensioen. Voor jonge premievrije deelnemers en/of premievrije deelnemers met een korte deelnameperiode zijn de opgebouwde pensioenaanspraken beperkt van omvang.

Ter illustratie hiervan is onderstaand de verdeling weergegeven van de opgebouwde pensioenaanspraken voor 30-jarige en 50-jarige slapers tussen het 5de en het 95ste percentiel. Getoonde bedragen zijn bruto per maand.

In de evenwichtigheidsafwegingen binnen Bpf Beton wordt met het bovenstaande rekening gehouden door aan de specifieke uitkomsten voor deze deelnemersgroep (afhankelijk van de leeftijd) een lager gewicht toe te kennen dan aan de uitkomsten voor actieve deelnemers en uitkeringsgerechtigden.

c. *Uitkeringsgerechtigden*

De belangen binnen deze groep kunnen anders uitpakken op basis van leeftijd. Dit geldt bijvoorbeeld voor jonge nabestaanden die binnen de groep van uitkeringsgerechtigden vallen, maar een veel langere horizon kennen dan de ouderdomsgepensioneerden.

Het gemeenschappelijke belang van alle uitkeringsgerechtigden is een pensioen dat met voldoende zekerheid ten minste op hetzelfde niveau blijft en in veel gevallen (al dan niet gedeeltelijk) de ontwikkeling van de prijsinflatie kan bijhouden. Een belangrijk aspect van evenwichtigheid is dat de uitkeringen voor alle uitkeringsgerechtigden door de tijd heen op dezelfde wijze worden aangepast aan de marktomstandigheden.

2. Welke principes zijn te benoemen en kunnen die vertaald worden naar criteria?

Het beoordelen van evenwichtigheid is te vertalen in diverse criteria, die passen bij de hiervoor genoemde belangen. Deze criteria zijn allemaal te relateren aan enige mate van herverdeling die wel of niet geaccepteerd wordt. Aansluitend zijn hieraan maatstaven gekoppeld, zodat het een geheel wordt in de beoordeling.

Bij de invulling van de nieuwe regeling wordt separaat gekeken naar de effecten van de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel op de pensioenaanspraken en/of -opbouw in vergelijking met de pensioenopbouw zoals die momenteel onder het FTK plaatsvindt. Daarnaast worden ook de (toekomstige) effecten van de nieuwe pensioenregeling op de belangen van de verschillende deelnemers betrokken in de evenwichtigheidsafwegingen.

I. Effecten transitie kunnen per deelnemer tegengesteld uitpakken, maar het verschil tussen de deelnemers mag hierbij niet te groot zijn.

Voor de wettelijk vereiste berekeningen van de **pensioenverwachtingen** per leeftijd en de gewogen vervangingsratio's van de diverse onderscheiden maatmensen - die samen representatief zijn voor de gehele deelnemerspopulatie van Bpf Beton – leidt bovenstaand principe tot de volgende maatstaven:

- Uitgangspunt is dat ieder leeftijdscohort in *het mediane scenario gelijkwaardig overgaat (of beter)* van het FTK naar het nieuwe pensioencontract.
- In het slechtweersscenario mag het pensioenresultaat ten opzichte van het slechtweersscenario onder het FTK:
 - Voor actieven maximaal 20% lager zijn, aangezien een inherent kenmerk van de nieuwe pensioenregeling een verhoging van het risico is.
 - Voor gepensioneerden maximaal 0% lager zijn, aangezien een belangrijk uitgangspunt (ook in de nieuwe pensioenregeling) het beschermen van de uitkeringen is.

Voor de **netto-profijtberekeningen** nemen de bij Bpf Beton betrokken partijen de volgende bandbreedtes in acht:

- Voor actieven dient de *delta netto-profijt zich te bewegen binnen een bandbreedte van min en plus 5%*, waarbij voor de jongste actieve deelnemers (met een leeftijd tot 30 jaar) de bovengrens van deze bandbreedte niet toegepast wordt.
- Voor gepensioneerden dient de *delta netto-profijt zich te bewegen binnen een bandbreedte van min en plus 5%*.

NB De bij Bpf Beton betrokken partijen zien de uitlegbaarheid van een complexe berekeningsmethodiek als die van netto-profijt als een obstakel in de aanvaarding van de betreffende uitkomsten. Om die reden is in de werkgroep besloten de uitkomsten van de pensioenverwachtingen een zwaardere weging toe te kennen binnen de besluitvorming dan de netto-profijtuutkomsten.

II. Effecten op de korte termijn en/of de lange termijn binnen de nieuwe pensioenregeling mogen niet eenzijdig nadelig uitvallen voor een bepaalde groep.

Met de toegepaste maatstaven en bijbehorende normen en/of bandbreedtes beogen de bij Bpf Beton betrokken partijen vast te leggen welke uitkomsten acceptabel zijn en naar hun mening passen binnen een evenwichtige transitie naar het nieuwe pensioenstelsel.

Bovenstaande principes leiden in aanvulling op de wettelijk vereiste berekeningen en bijbehorende bandbreedtes tot de volgende maatstaven, waarbij onderscheid gemaakt is naar uitkomsten op korte en lange termijn.

	Maatstaf korte termijn	Grens / bandbreedte	Maatstaf lange termijn	Grens / bandbreedte
Uitkeringsfase (gepensioneerden, nabestaanden)	Mate van waardevastheid	Koopkrachtbehoud van minimaal 95% na 5 jaar (mediaan)	Mate van waardevastheid	Koopkrachtbehoud van minimaal 75% na 30 jaar (mediaan)
	Wat is de kans dat de pensioenen omlaag moeten de komende 5 jaar?	Maximaal 1%	Wat is de kans dat de pensioenen omlaag moeten gedurende de komende 15 respectievelijk 30 jaar?	Maximaal 5%
	Wat is de komende 5 jaar de gemiddelde omvang van de verlaging als er verlaagd moet worden?	Kans maal omvang (absoluut) maximaal 0,2%	Wat is gedurende de komende 15 respectievelijk 30 jaar de gemiddelde omvang van de verlaging als er verlaagd moet worden?	Kans maal omvang (absoluut) maximaal 1,0%
Solidariteitsreserve	Wat is de kans dat de solidariteitsreserve na 5 jaar leeg is?	Nihil (nagenoeg 0%)	Wat is de kans dat de solidariteitsreserve na 15 of 30 jaar leeg is?	Maximaal 2%
Opbouwfase (actieven, arbeidsongeschikten en slapers)	Kans dat kapitaal over 5 jaar kleiner is dan inwaarbedrag + premies ⁷	Aflopend met leeftijd, maximaal 30% voor jongste maatmens	Vervangingsratio <u>op</u> pensioendatum in mediaan en slechtweerscenario	Uitkomst in slecht weer mag maximaal 40% afwijken van uitkomst in mediaan
	Kans dat kapitaal over 5 jaar kleiner is dan inwaarbedrag + premies én de verwachte uitkering lager is	Aflopend met leeftijd, maximaal 50% voor jongste maatmens	Vervangingsratio <u>op</u> pensioendatum in mediaan en slechtweerscenario	Mediaanuitkomst voor jongste maatmens dient minstens 70% te bedragen (ambitie)
	Kans dat de komende 5 jaar het jaarlijks resultaat meer dan 10% negatief is	Maximaal 20%		

⁷ De toegepaste maatstaven voor de opbouwfase op de korte termijn hebben betrekking op de kapitaalontwikkeling in de eerste jaren na aanvang van de nieuwe regeling. De fluctuaties in de (individuele) kapitaalontwikkeling worden in het nieuwe stelsel namelijk expliciet zichtbaar. Binnen het huidige FTK fluctueert het pensioenvermogen ook, maar is dit op individueel niveau niet terug te zien doordat hierin de pensioenaanspraak het uitgangspunt vormt. De fluctuaties van het pensioenvermogen zijn binnen het FTK alleen op totaalniveau zichtbaar in de dekkingsgraad.

Indien blijkt dat de nieuwe regeling binnen de vastgestelde maatstaven valt, dan beoordelen de bij Bpf Beton betrokken partijen de nieuwe pensioenregeling als evenwichtig. Mocht blijken dat de nieuwe regeling niet binnen een maatstaf valt, dan zal het bestuur nader analyseren wat hiervan de oorzaak is en bij deze maatstaf aanvullend onderzoeken wat de eventuele gevolgen en mogelijke onevenwichtigheden zijn.

BIJLAGE V: Uitkomsten maatstaven

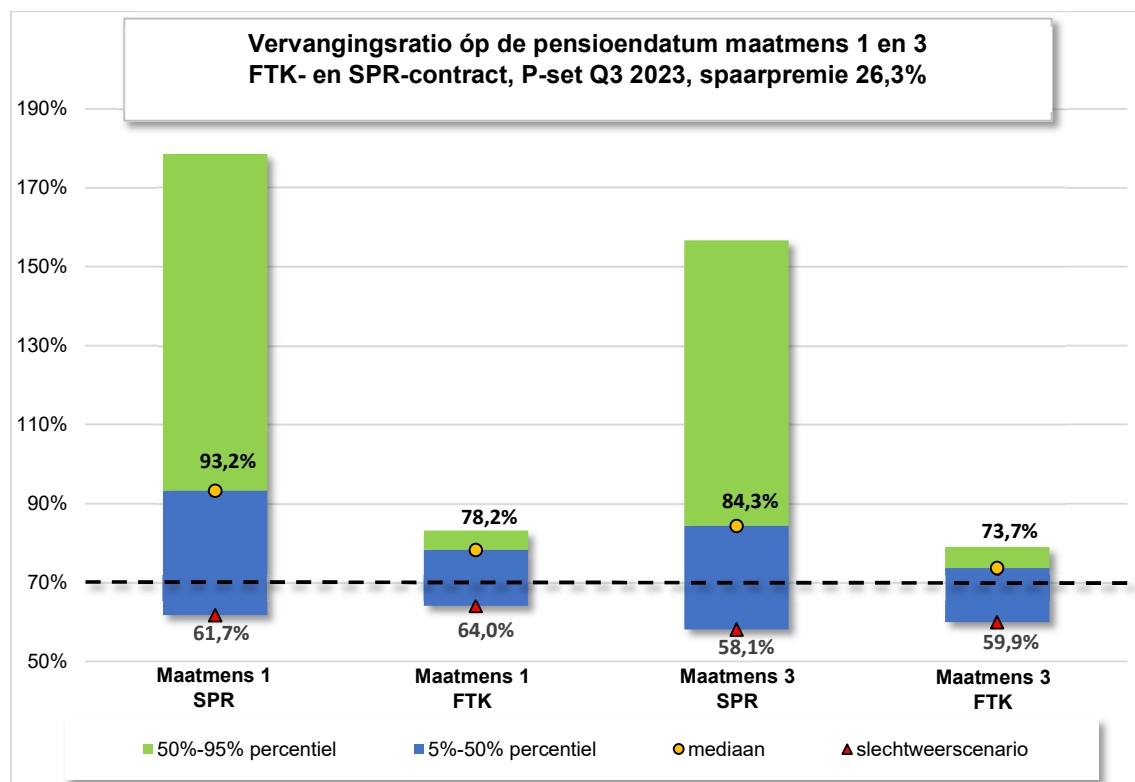
Actieven - korte termijn: kapitaalontwikkeling tijdens opbouwperiode solidaire premieregeling

Kapitaalontwikkeling	Maatmens 1 lftd 18 jaar	Maatmens 3 lftd 25 jaar	Maatmens 5 lftd 35 jaar	Maatmens 7 lftd 45 jaar	Maatmens 8 lftd 55 jaar	Maatmens 9 lftd 60 jaar
Kans kapitaal na 5 jaar < startkapitaal + premie-inleg	26,9%	21,9%	21,0%	20,3%	17,2%	13,1%
Kans kapitaal na 5 jaar (gecorrigeerd voor inkooptarief) < startkapitaal + premie-inleg	48,5%	37,0%	33,8%	29,8%	22,6%	14,8%
Kans kapitaal daalt in de eerste 5 jaar met meer dan 10% in een jaar	14,5%	13,1%	13,3%	13,8%	15,5%	15,0%

- In bovenstaande tabel zijn drie kansen weergegeven die betrekking hebben op de kapitaalontwikkeling van de actieve maatmensen binnen de berekeningen.
- De eerste betreft de kans dat het kapitaal na 5 jaar lager is dan het startkapitaal na invaren plus 5 jaar premie-inleg. Ter illustratie: voor maatmens 3, met een leeftijd van 25 jaar bij aanvang, is in 21,9% van de scenario's sprake van een kapitaal dat na 5 jaar lager is dan de som van het startkapitaal en de 5 ingelegde jaarpremies*.
- De tweede betreft in beginsel dezelfde kans, maar nu wordt het kapitaal na 5 jaar gecorrigeerd voor de wijziging in het inkooptarief op de pensioendatum. Hiermee is het kapitaal na 5 jaar in feite het kapitaal dat benodigd is om dezelfde uitkering aan te kopen als aan het begin van de vijfjaarsperiode met dit kapitaal mogelijk was. Voor maatmens 5 is nu in 33,8% van de scenario's het gecorrigeerde kapitaal na 5 jaar lager dan de som van startkapitaal en de inleg.
- De derde betreft de kans dat het kapitaal in de eerste 5 jaar daalt met meer dan 10%. Hiervoor wordt het niveau van het kapitaal aan het eind van twee opeenvolgende jaren vergeleken, gecorrigeerd voor de premie-inleg die in het tweede jaar heeft plaatsgevonden. Ter illustratie: voor maatmens 8, 55 jaar bij aanvang, is in 15,5% van de scenario's sprake van een afname van het kapitaal met meer dan 10% in de eerste 5 jaar.
- NB In de berekeningen zijn 9 actieve maatmensen meegenomen. Hierboven zijn 6 ervan weergegeven, omdat van maatmensen 1, 3, en 5 ook een variatie is meegenomen in de berekeningen waarbij deze maatmensen na 10 jaar Bpf Beton verlaten. De onderzochte kansen zijn voor deze maatmensen in de eerste periode van 5 jaar daardoor gelijk aan die van maatmens 1, 3 en 5.

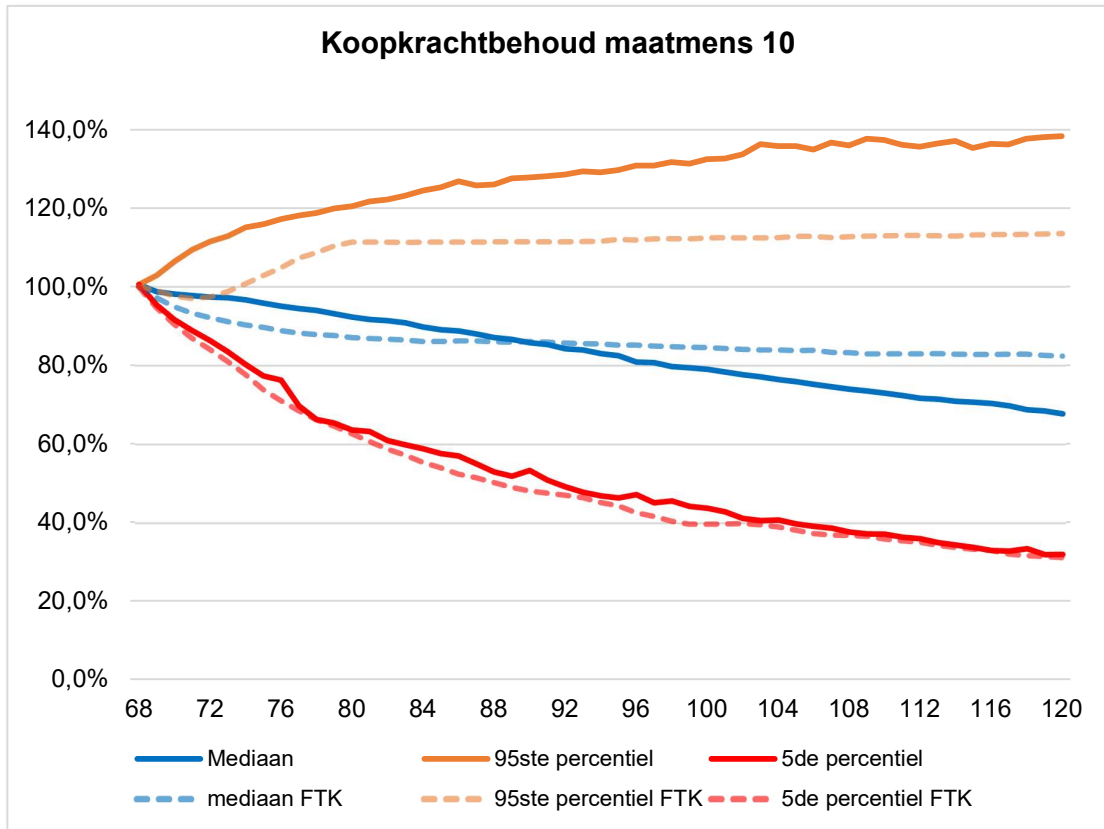
* Met de ingelegde jaarpremie wordt het deel van de afgedragen premie bedoeld dat in het persoonlijk pensioenvermogen van de deelnemer terechtkomt. Hier gelijk aan 26,3% van de pensioengrondslag.

Actieven - lange termijn: vervangingsratio op pensioendatum in mediaan en slechtweersscenario

- Hierboven is de vervangingsratio op de pensioendatum weergegeven overeenkomstig de definitie, die gebruikt is bij het vaststellen van de ambitie van de pensioenregeling. Sociale partners hebben hierbij als uitgangspunt een vervangingsratio van 70% gekozen.
- Deze vervangingsratio is gedefinieerd als de som van het bruto ouderdomspensioen + de bruto AOW (voor tweeverdieners, niveau 2023: € 12.241) uitgedrukt in het gemiddelde (geïndexeerde) bruto inkomen gedurende het dienstverband van de deelnemer.
- Bij de formulering van het uitgangspunt voor de ambitie is hierbij uitgegaan van een volledig dienstverband van 47 jaar, tussen leeftijd 21 en pensioenleeftijd 68. De maatmensen 1 en 3 van respectievelijk 18 en 25 jaar liggen hier qua te bereiken dienstverband (50 en 43 jaren) het dichtst bij.

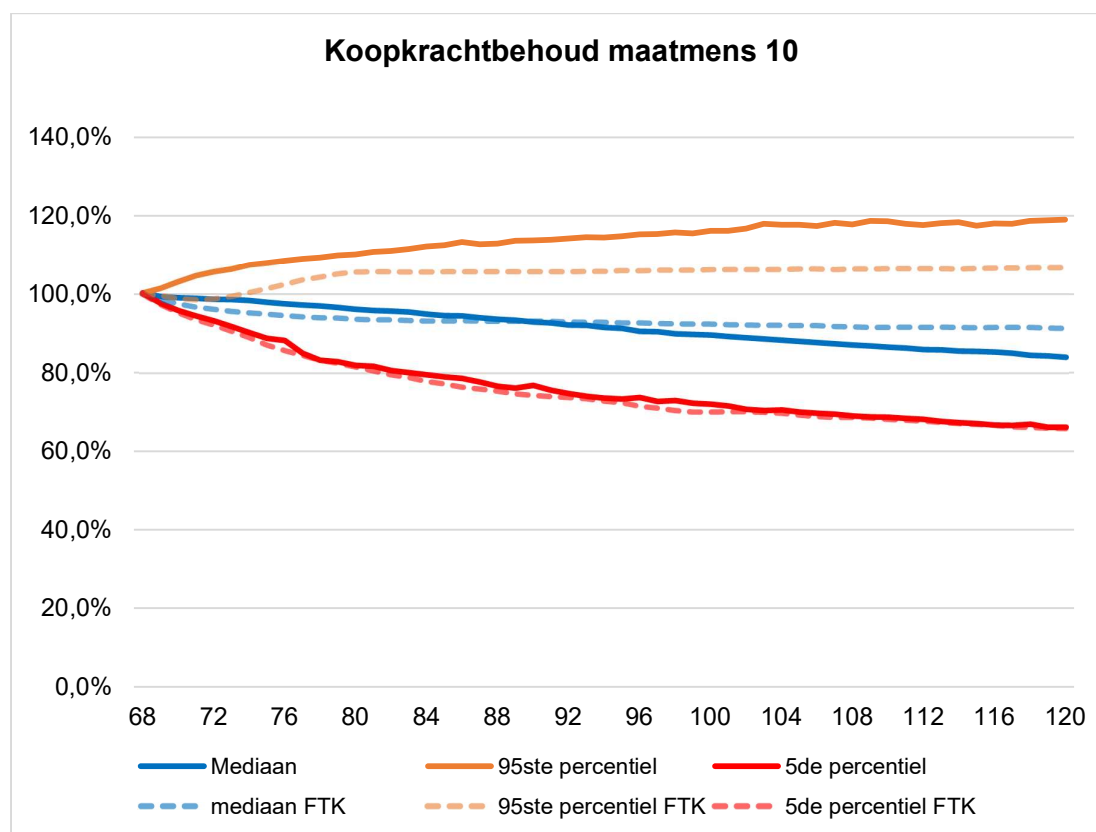
Gepensioneerden - mate van waardevastheid (alleen pensioenuitkering)

Koopkrachtbehoud	na 5 jaar	na 15 jaar	na jaar 30
Mediaan SPR	97,4%	91,4%	80,8%
Mediaan FTK	92,1%	86,7%	85,0%
5de percentiel SPR	86,4%	61,0%	45,2%
5de percentiel FTK	84,1%	58,8%	41,7%

- Hierboven is – zowel in een grafiek als in een tabel - de mate van koopkrachtbehoud weergegeven voor maatmens 10 (de 68-jarige gepensioneerde) voor alleen de pensioenuitkering. **NB: Dit betreft de bruto-uitkering.**
- Weergegeven zijn de resultaten in het huidige FTK-contract en de doorgerekende contractsinrichting van de solidaire premieregeling.
- Gedurende een periode van circa 22 jaar is het koopkrachtbehoud binnen de nieuwe pensioenregeling hoger dan in het FTK-contract. Daarna is de mediaanuitkomst in het huidige contract hoger.
- Het 5de percentiel van het koopkrachtbehoud is in het nieuwe pensioencontract over de gehele uitkeringsperiode hoger dan (of minstens gelijk aan) in het huidige FTK-contract het geval zou zijn.
- Het 95ste percentiel van het koopkrachtbehoud is in het nieuwe pensioencontract over de gehele uitkeringsperiode hoger dan in het huidige FTK-contract het geval zou zijn.

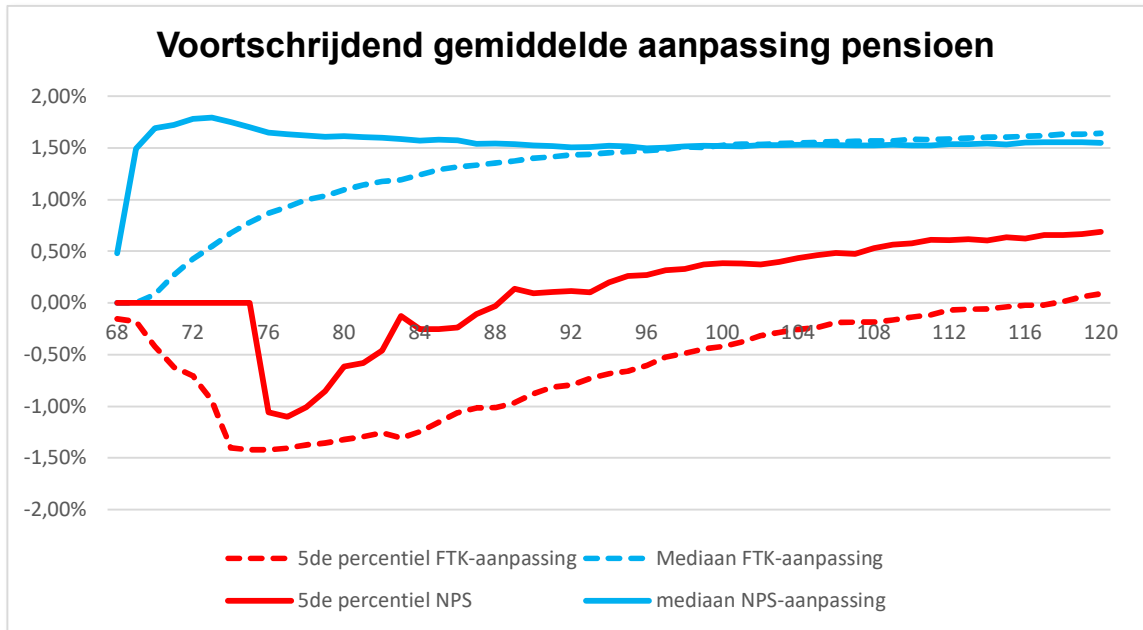
Gepensioneerden - mate van waardevastheid (pensioenuitkering + AOW)

Koopkrachtbehoud	na 5 jaar	na 15 jaar	na jaar 30
Mediaan SPR	98,7%	95,8%	90,5%
Mediaan FTK	96,1%	93,4%	92,6%
5de percentiel SPR	93,3%	80,7%	72,9%
5de percentiel FTK	92,1%	79,6%	71,1%

- Rechts is de mate van koopkrachtbehoud weergegeven voor maatmens 10 (de 68-jarige gepensioneerde), voor het totaal van de pensioenuitkering en de AOW-uitkering. **NB: Dit betreft het totaal van de bruto-uitkeringen.**
- In de mediaan is het nieuwe SPR-contract gedurende een periode van circa 22 jaar beter in staat de koopkracht te behouden. Na deze periode zijn de mediaanuitkomsten onder het FTK beter.
- Zowel het 95ste als het 5de percentiel van het koopkrachtbehoud is in het nieuwe pensioencontract hoger dan in het huidige FTK-contract het geval zou zijn.

Gepensioneerden – kans op verlagingen en verhogingen

Gedurende eerste vijf jaar

Aanpassingen	Kans op verlaging	Omvang verlaging	Kans x omvang
SPR-contract	0,7%	-/- 20,1%	-/- 0,1%
FTK-contract	11,2%	-/- 1,0%	-/- 0,1%

Aanpassingen	Kans op verhoging	Omvang verhoging	Kans x omvang
SPR-contract	53,0%	3,7%	2,0%
FTK-contract	48,9%	1,4%	0,7%

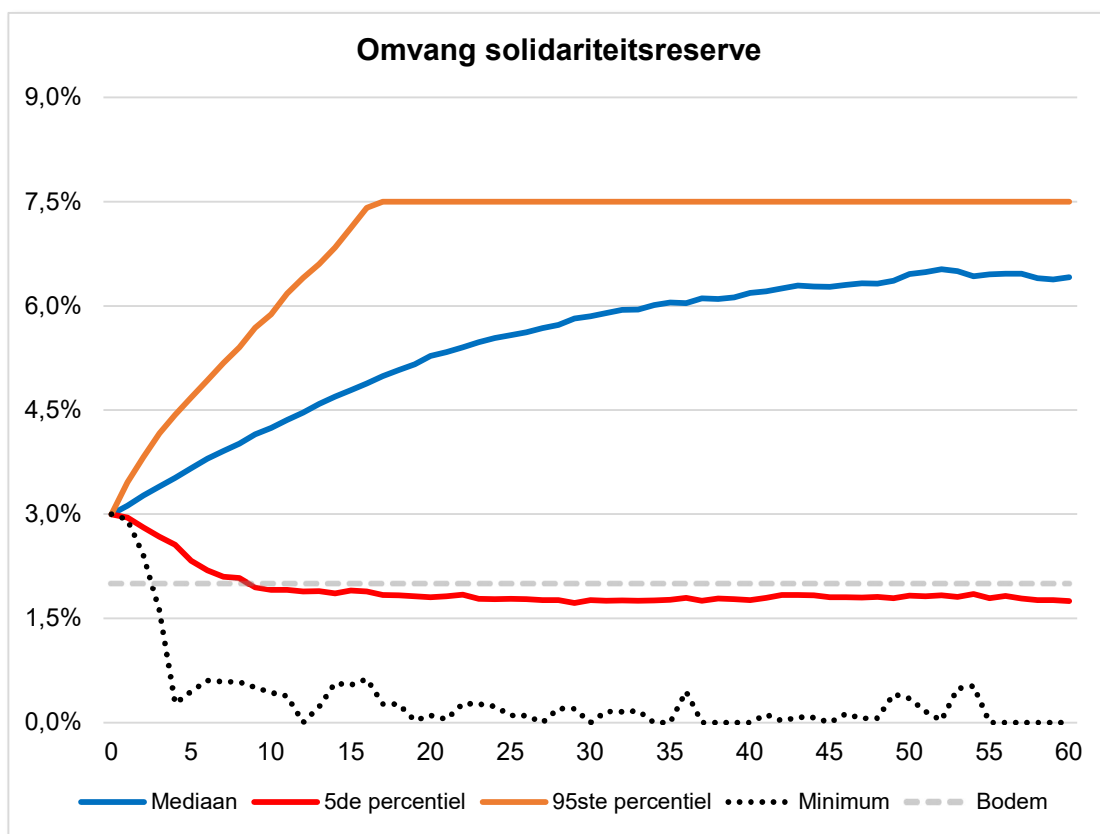
Gedurende gehele uitkeringsduur

Aanpassingen	Kans op verlaging	Omvang verlaging	Kans x omvang
SPR-contract	5,2%	-/- 14,9%	-/- 0,8%
FTK-contract	6,9%	-/- 2,6%	-/- 0,2%

Aanpassingen	Kans op verhoging	Omvang verhoging	Kans x omvang
SPR-contract	41,1%	5,8%	2,4%
FTK-contract	75,9%	2,2%	1,7%

- In de grafiek hierboven is het voortschrijdende gemiddelde van de aanpassingen (zowel positief als negatief) van het pensioen weergegeven. Dit is gedaan voor beide contracten en voor de mediaan en het 5de percentiel.
- Daarnaast is de kans op en omvang van verlagingen en verhogingen weergegeven voor beide contracten voor maatmens 10. Dit is gedaan voor de eerste vijf jaar van en de gehele uitkeringsduur van deze gepensioneerde maatmens.

Verloop solidariteitsreserve

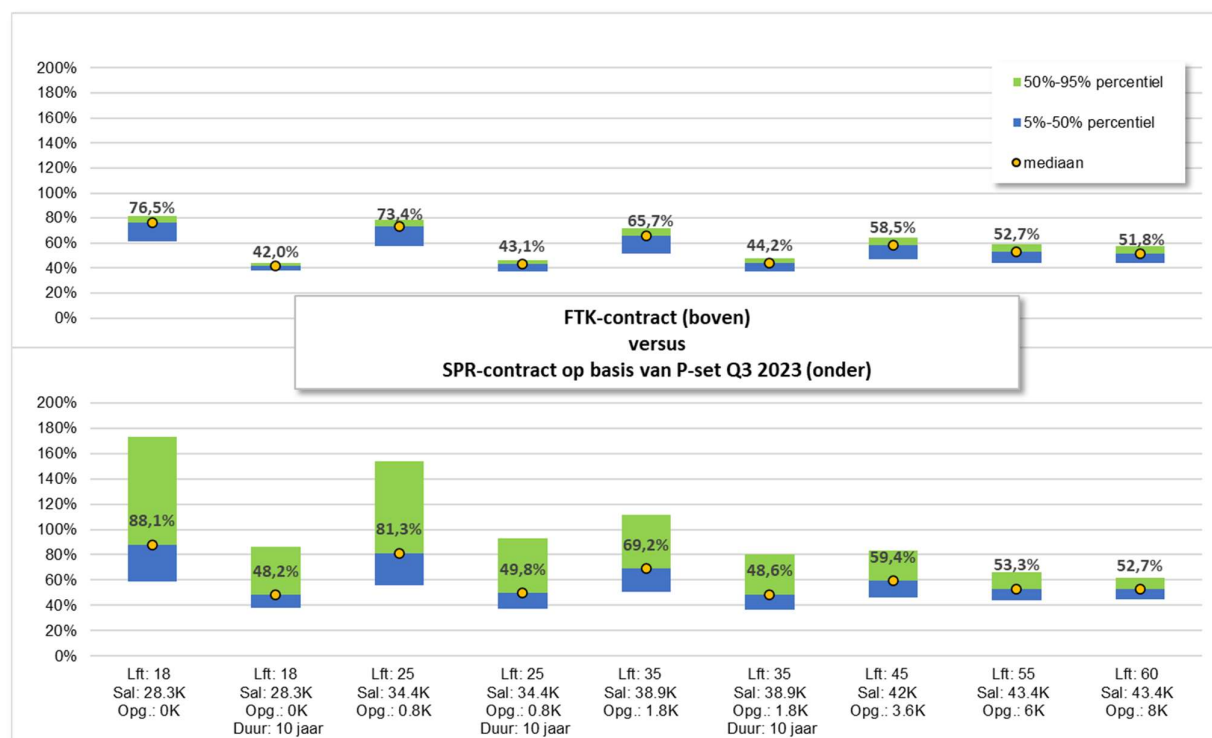

Solidariteitsreserve	over 5 jaar	over 15 jaar	over 30 jaar
Kans niveau 0% (leeg)	0,00%	0,01%	0,01%
kans niveau $\geq 1\%$	99,9%	99,9%	99,7%
kans niveau $\geq 2\%$	99,2%	95,9%	93,6%

- Het niveau van de solidariteitsreserve loopt in de mediaan niet op tot het maximumniveau van 7,5%. De mediaan loopt eerst op en stabiliseert na verloop van tijd op een niveau van circa 6,5%.
- In het 5de percentiel daalt de solidariteitsreserve tot juist onder een niveau van 2%. Dit gebeurt vanuit de initiële solidariteitsreserve ad 3% in circa 10 jaar.
- De kans dat de solidariteitsreserve helemaal leeg raakt gedurende een periode van 30 jaar is op basis van de doorgerekende scenarioset zeer klein.
- De kans dat de solidariteitsreserve gedurende die periode van 30 jaar boven een niveau van 2% blijft, bedraagt circa 94%.

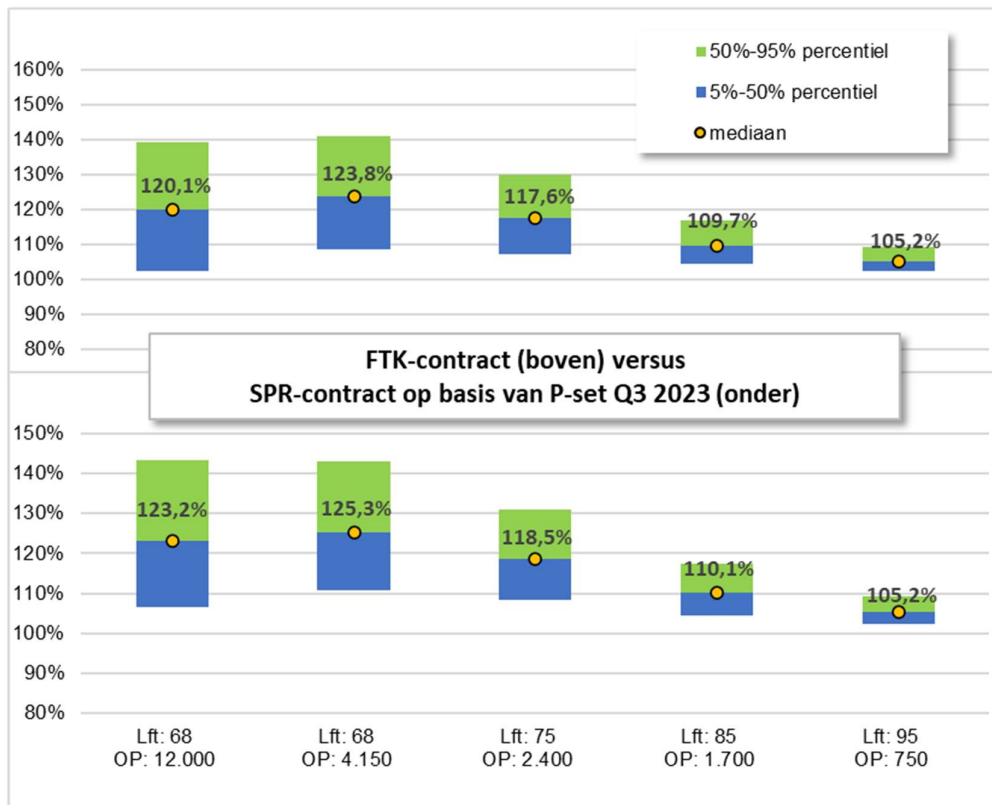
NB: Weergegeven kansen zijn bepaald op en afhankelijk van de doorgerekende scenarioset.

Vergelijking FTK-contract versus SPR-contract (actieve maatmensen)

- In de bovenste grafiek zijn de FTK-uitkomsten opgenomen bij een startdekkingsgraad van 111,5%. In de onderste grafiek de uitkomsten onder het nieuwe contract bij een invaardingsgraad van 103,5%.
- Deze 103,5% is afgeleid uit de dekkingsgraad van 111,5%, waarop in mindering is gebracht:
 - Initiële solidariteitsreserve ad 3%,
 - Operationele reserve ad 1%,
 - Minimaal vereist eigen vermogen ad 1%
 - Compensatie ad 3%
- De uitkomsten binnen het SPR-contract komen voor alle maatmensen boven (of op) de FTK-uitkomsten uit.
- De spreiding is binnen de SPR-contract aanzienlijk groter dan onder het FTK. Dit is goed zichtbaar aan de lengte van de staven in het staafdiagram. Het goedweerscenario levert voor alle maatmensen betere uitkomsten dan onder het FTK. Het slechtweerscenario is voor de meeste maatmensen – op maatmens 2, 8 en 9 na – slechter dan onder het FTK-contract.

Vergelijking FTK-contract versus SPR-contract (gepensioneerde maatmensen)

- De resultaten onder het nieuwe SPR-contract zijn beter dan in (of gelijk aan) de huidige pensioenregeling uitgaande van een invaardeckingsgraad van 103,5% en een initiële vulling van de solidariteitsreserve met 3%.
- Bij deze invaarcondities zijn de mediaanuitkomsten binnen het nieuwe contract voor alle gepensioneerde maatmensen hoger dan onder het FTK. Vanwege toepassing van de standaardmethode bij invaren neemt het positieve effect af met de leeftijd.

ADDENDUM bij Transitieplan pensioen betonproductenindustrie *definitieve versie*

*Aangeboden aan:
bestuur Bpf Beton*

ADDENDUM: Evenwichtigheidskader – gewezen deelnemers

Zoals beschreven in het evenwichtigheidskader (zie bijlage IV bij het transitieplan), geldt ten aanzien van de gewezen deelnemers⁸ binnen de evenwichtigheidsbeoordeling het volgende:

Het uitgangspunt is dat gewezen deelnemers naar alle waarschijnlijkheid binnen een ander pensioenfonds als actieve deelnemer pensioen opbouwen. Binnen het transitietraject van dat andere pensioenfonds zal de voor Bpf Beton gewezen deelnemer als actieve deelnemer (met bijbehorende belangen) worden meegenomen binnen de evenwichtigheidsafwegingen.

Afhankelijk van de leeftijd en deelnameperiode van de gewezen deelnemer binnen Bpf Beton vormt de (toekomstige) pensioenopbouw binnen het andere pensioenfonds ook een groter deel van het totaal te bereiken pensioen. Voor jonge gewezen deelnemers en/of gewezen deelnemers met een korte deelnameperiode zijn de opgebouwde pensioenaanspraken beperkt van omvang.

In de evenwichtigheidsafwegingen binnen Bpf Beton wordt met het bovenstaande rekening gehouden door voor de maatstafuitkomsten van gewezen deelnemers ruimere (en leeftijdsafhankelijke) bandbreedtes te hanteren dan voor actieve deelnemers en uitkeringsgerechtigden van toepassing zijn.

In aanvulling op het evenwichtigheidskader in bijlage IV en specifiek voor de gewezen deelnemers laat zich dit vertalen naar bandbreedtes voor de volgende maatstaven:

- de pensioenverwachtingen per leeftijd in de mediaan,
- de pensioenverwachtingen per leeftijd in het 5de percentiel, en
- de delta netto-profijtuikkomsten

De bandbreedtes zijn vastgesteld door een marge te hanteren ten opzichte van de resultaten in de analyses die ten grondslag liggen aan het transitieplan.

Pensioenverwachtingen (uitgedrukt als procentuele afwijking ten opzichte van de FTK-uitkomst)

Leeftijdscohort	Mediaan		5 ^{de} percentiel	
	Ondergrens	Bovengrens	Ondergrens	Bovengrens
20-24	-/- 5%	+ 50%	-/- 50%	+ 25%
25-29	-/- 5%	+ 40%	-/- 50%	+ 15%
30-34	-/- 10%	+ 30%	-/- 50%	+ 5%
35-39	-/- 10%	+ 20%	-/- 45%	+ 5%
40-44	-/- 10%	+ 10%	-/- 40%	+ 5%
45-49	-/- 10%	+ 10%	-/- 35%	+ 5%
50-54	-/- 10%	+ 10%	-/- 25%	+ 5%
55-59	-/- 5%	+ 10%	-/- 15%	+ 5%
60-64	-/- 5%	+ 10%	-/- 5%	+ 5%
65-68	0%	+ 10%	0%	+ 5%

⁸ De werknemer die vóór de reguliere pensioenleeftijd stopt met werken in de betonproductenindustrie wordt aangemerkt als gewezen deelnemer (slaper).

Delta netto-profijs (uitgedrukt als procentuele afwijking ten opzichte van de FTK-uitkomst)

Leeftijdscohort	Ondergrens	Bovengrens
20-24	-/- 15%	+ 5%
25-29	-/- 15%	+ 5%
30-34	-/- 15%	+ 5%
35-39	-/- 15%	+ 5%
40-44	-/- 15%	+ 5%
45-49	-/- 10%	+ 5%
50-54	-/- 10%	+ 5%
55-59	-/- 5%	+ 5%
60-64	-/- 5%	+ 5%
65-68	-/- 5%	+ 5%

Met de toegepaste maatstaven en bijbehorende normen en/of bandbreedtes beogen de bij Bpf Beton betrokken partijen vast te leggen welke uitkomsten voor gewezen deelnemers acceptabel zijn en naar hun mening passen binnen een evenwichtige transitie naar het nieuwe pensioenstelsel.

Als resultaten buiten de bandbreedtes vallen, betekent dit niet automatisch dat er géén sprake is van een evenwichtige transitie, maar wel dat de uitkomsten nader zullen worden geanalyseerd en beoordeeld.